

Slovenski

PRIJATEL.

Štev. 9. V Celovcu 15. septembra 1870. **XIX. tečaj.**

Pridiga za XVIII. pobinkošno nedeljo.

(Zaupanje na Jezusovo neskončno zasluženje; gov. L. M.)

„Ko je Jezus vidil njih vero, rekel je mertvoudnemu: Zaupaj sin! tvoji grehi so ti odpuščeni.“ (Mat. 9, 2.)

V v o d.

Veliko bolezní je na svetu. Nekatere so le majhne betežnosti, iz kterih si človek po navadi že toliko ne stori. Druge so silne in hude, ki clo življenje v nevarnost pripravijo. Med hude bolezní štejem tudi mertvoud; in mislim po pravici. Le pogledjmo mertvoudnega človeka. Komu bi se ne smilil! Roke so mu službo odpovedale, noge ga nočejo več nositi, in sploh vsi udje mu odrekó, ter oterpnejo in odrevené. Po cele mesce in cele leta mora v težavah in bolečinah na postelji prezdirovati. Takega mertvoudnega bolnika je po pripovedovanji današnjega sv. evangelja usmiljeni Jezus ozdravil. Kaj pravite, je neki ljubega Jezusa tako hitro nagnilo, bolnemu na duši in na telesu pomagati koj, ko so ga prednj prinesli? Ali se mu je bolnik spred silnega terpljenja tako močno smilil? Res je bil Jezus usmiljenega serca, da nobeden tako. Sv. evangelje pa nam pove, da je Zveličar zavoljo vere in zaupanja, ki so ga mertvouden in ki so ga prinesli, vanj stavili,

tako naglo pripravljen bil, dati bolnemu dušno in telesno zdravje. — Prijatli! kakor evangeljski mertvoudni na svojem telesu smo tudi mi vsi bolni na svojih dušah. Greh je mertvoud našim dušam. In kakor evangeljski bolnik se tudi mi oziramo za Zveličarjem, da bi nam pomagal; pa ne vem, ali pač vsi s tolikim zaupanjem, kakor on ali ne. Morda le maloserčni sami pri sebi pravimo: „Kdo ve, ali se bo hotel Jezus tudi mene usmiliti, ter tudi meni reči tolaživne besede: „Odpuščeni so ti tvoji grehi“? — Da, ljubi moji! gotovo bo Kristus to storil, če le

1. terdno zaupamo na njegovo neskončno zasluženje;

2. od svoje strani vse storimo, kar premoremo, da se tolike milosti vredne storimo.

Le poslušajte!

Razlaga.

„Za grešnika ni miru,“ je scer strašna, vendar pa resnična beseda. Naj bi bil grešnik tudi tako dalječ že v pregreho zagazil, in si silama svojo vest oglušil, da mu že nič več ne opominja, kakor s perva; tu ali tam se mu pa le zbudi in mu pokoja ne da. Morda si je po cele leta v svojih grehih v miru preživel (če smemo mir, kakoršnega grešnik vživa, mir imenovati), pride pa kaka nesreča, ki z vso silo vanj tišči, in glej! vest se mu zbudi in ga grize in peče, da je joj in gorje. Resnično je tedaj, da grešnik nima miru, že na tem svetu ne, koliko manj na unem.

Če je pa taka, kam se bo grešnik v svojej nesreči obrnil? kje hladila iskal za skeleče rane svojega serca? kje zdravilo našel za pekleče dušne bolečine? kje pomoč in tolažbo dobil v žalostnem svojem stanu? Ali morda pri posvetnih veselicah, pri godcih ali na plesu? Ne! naj mu jo godci tudi še tako v živo vrežejo, in naj se plesaje tudi še tako speha; miru in pokoja mu ples vendar ne da. Ples hitro mine, dušni nepokoj pa le še ne zgine. — Kje pa bo pomoč in tolažbo dobil v svojej duhovnej bolezni? Morebiti pri bogatih pojedinjah, kjer dobro jedó in veliko popijo? Tudi ne! Naj bi človek tudi še tako dobro jedel ali še toliko popil, in z nezmerno jedjo in pijačo oglušil svojo vest; poprej ali pozneje se vino skadi, vest pa zbudi. — Kje pa bo hladila in tola-

žila iskal v svojih dušnih težavah? Ali mar pri igri? Tudi tukaj ne. Naj si tudi noč in dan igra, červa vesti ti le zadušil ne bo. Igra dogotovljena — vest pa zbujena!

Kje pa si bo že grešnik našel za svoje dušne rane zdravilnega hladila? kje dobil v svojem nepokoju pravega tolažila? Nikjer drugej, kakor pri Jezusu! Jezus je srednik med Bogom in med nami ljudmi. Gori v nebesih ob božjej desnici sedi, pri svojem Očetu za nas govori, ter mu skazuje svoje rane na sv. križu za nas prestane. Pri Jezusu, svojem Zveličarji, tedaj pomoč zadobimo, pri njem, svojem Odrešeniku, si pekleče dušne rane ohladimo!

„Ali mi bo pa Jezus hotel pomagati?“ vtegnil bi preplašeni grešnik popraševati. Gotovo bo pomagal, pomagal z velikim veseljem. Mervoudnemu je rekel: „Zaupaj sin! odpuščeni so ti tvoji grehi“. Tudi tebe, o grešnik! v nesreči ne bo pustil skopneti, če le terdno vanj zaupaš, kakor je mervouden zaupal. — In kdo bi se na Jezusa ne zanesel! Jezus je dober pastir, ki devet in devetdeset ovec v puščavi popusti in gre za zgubljeno, dokler je ne najde. In sam pravi, da ni prišel pravičnih klicat, ampak iskat, kar je bilo zgubljenega. Toraj pa tudi vse betežnike z ljubeznjivo besedo k sebi kliče rekoč: „Pridite vsi, ki terpite in ste obloženi, jaz vas bom poživil“. Grešnico Magdaleno je Jezus milostno sprejel, grešivnemu Petru odpustil, prešestnici prizanesel, in clo razbojnika na križu se usmilil, kader se je zaupljivo k njemu obrnil in ga milosti in usmiljenja prosil. Ena sama kapljica Jezusove sv. kervi bi bila zadosti ves svet odrešiti, usmiljeni Jezus pa je vso prelil na sv. križu, vso do zadnje kapljice.

Če bi bili naši grehi tudi še tako veliki, Jezusovo zasluženje je še večje, je neskončno. Kdo bi po tem takem na Jezusa ne zaupal! Ako bi bolnik do zdravnika nobenega zaupanja ne imel, težko bo ozdravel, in če bi grešnik do Jezusa in njegovega zasluženja nič zanpanja ne imel, dušnega zdravja dobil ne bo.

2. Pa samo zaupanje na Jezusovo neskončno zasluženje bi še ne bilo zadosti, odpuščenja grehov in milost božjo spet zadobiti. Ko bi se grešnik le samo na Jezusovo zasluženje zanašal, zraven pa roke križema deržal, in od svoje strani nič ne hotel storiti v ozdravljenje svojih dušnih ran, podoben bi bil bolniku, ki v zdravnika svoje zaupanje stavi, zdravil pa noče piti, ki mu jih zdravnik ponuja. Tako zaupanje ni pravo, ampak pregrešno ter prederzno zaupanje, ki grešnika ne ozdravi, temveč pogubi.

Zraven zaupanja, ki ga v Jezusovo neskončno zasluženje

ima, mora grešnik, da bo na svojej duši ozdravel, tudi še sam v se iti, svoje pomote serčno obžalovati, terdno skleniti se poboljšati, se svojih grehov spovedati in zanje zadostiti.

1. Grešnik bo naj poprej sam v se šel, ter premislil svoje poprejno pregrešno življenje, preiskal vse kote svojega serca, pretresel vse svoje misli in želje, prevdaril vse svoje govorjenje in besedovanje, pregledal vse svoje djanje in ravnanje, in kar je dobrega zamudil in opustil. Z eno bosedo: Grešnik bo svojo vest na tanko izpraševal.

2. Je pa po takem izpraševanju samega sebe grešnik spoznal svoj žalostni dušni stan, zagledal brezen, kteremu je naprot hitel; sprevidil nesrečo, v katero je zašel, ter zgubil božje dopadanje in milost božjo in se večnega pogubljenja vrednega storil, zbolelo ga bo serce in velika žalost ga bo imela. Želel si bo, da bi nikdar grešil, nikdar Boga žalil ne bil. Kratko in malo: Svojega poprejnega pregrešnega življenja se bo iz serca kesal.

3. S pravo, serčno žalostjo nad grehom pa je sklenjena resnična volja, svoje življenje poboljšati in nič več ne grešiti. Grešnik, ki tako terdno voljo ima, bo sklenil:

a) varovati se vseh grehov in tudi bližnjih priložnost in nevarnost, ktere v greh napeljujejo. Sklenil bo:

b) se vstavljati vsemu nagnjenju k grehu, in se posluževati vseh pripomočkov, ki so potrebni, da si ohrani gnado božjo. Sklenil bo:

c) tuje blago poverniti in tudi popraviti pohujšanje, ki se je z grehom napravilo, in škodo, ki se je bližnjemu na njegovi časti, na njegovem premoženji in kako drugač zgodila. Na dalje bo sklenil:

d) vsem sovražnikom in razžalnikom iz serca odpustiti. In poslednjič bo sklenil:

e) vse dolžnosti svojega stana na tanko spolnovati.

4. Je grešnik vse to storil, sme si svest biti, in se za terdno zanašati, da mu Bog bo grehe odpustil. Da pa zagotovljenje odpusčenja zadobi, se mora tudi še po zapovedi Jezusa Kristusa in sv. cerkve obtožiti svojih grehov mašniku, ki na božjem mestu v spovednici sedi. In kader je pred njim svoje serce izlil in dobro

spoved opravil, zasliši od spovednika vesele besede: „Te odvežem od vseh tvojih grehov v imenu Očeta, in Sina in sv. Duha“. In mu je breme pregreh odvzeto, in je spet z Bogom spravljen in opravičen.

5. Ostane mu le še zadostenje za storjene grehe, katero v tem obstoji, da spokorne dela za storjene poprejne grehe opravlja, tako tiste, ki mu jih spovednik nalože, radovoljno prevzame in na tanko opravi, kakor tudi križe in nadloge ki mu jih za greha del Bog sam naklada, voljno preterpi in prenaša ko zaslužene šibe božje pravice.

S k l e p.

Kdor to petero stori, sme se terdno zanašati, da mu bo neskončno usmiljeni Bog zavoljo neskončnega zasluženja Jezusovega grehe odpustil in ga spet za svojega otroka dozel.

Iz vsega tega pa lahko posnamete, kako imeniten da je zakrament sv. pokore, ter potreben vsakemu, ki se je po sv. kerstu smertno pregrešil. Nimajo toraj prav, ki ta sv. zakrament le malo ali clo nič ne obrajtajo, in ga le takrat prejmejo, kader so zavoljo spovdnega listka tako rekoč prisiljeni, in ga morda še takrat le slabo ali še clo nič pripravljeni prejemljejo. Pa tudi tisti so v zmoti, ki menijo, da je že vse dobro, ako le greh na spovedi povedó, če se ga tudi nič ne kesajo in ga morda precej po spovedi spet ponavljati začnejo. Kdor se tako spoveduje, ta se slabo spoveduje, in mu spoved nič ne pomaga. Le kdor vse petere reči opravlja, ki smo jih poprej v mislih imeli, ter zakrament sv. pokore po vrednem prejme, sme se zanašati na Jezusovo neskončno zasluženje, zavoljo kterega mu bo sv. pokora zveličanski studenec božje milosti in pot v večno življenje. Zadobil bo po tem sv. zakramentu odpuščanje grehov, odpuščanje večnih kazni, gnado božjo in mir vesti. Amen.

Pridiga za 19. pobinkošno nedeljo.

(Od malega števila izvoljenih; gov. —f—.)

„Veliko jih je poklicanih, ali malo izvoljenih“. (Mat. 22, 14.)

V v o d.

Pred kakimi 300 leti so se znašli neki krivoverci, ki so terdili prav za trdno, da je Bog že od vekomej za pogubljenje odmenil in odločil en del ljudi, naj kako razodene nad njimi svojo pravico. Po tej misli bi se morali tedaj nekteri ljudje — hočeš ali nočeš — pogubiti, in bi se nikakor ne bili v stanu pogubljenju odtegniti, če bi se tudi še tako skerbno greha varovali, in če bi tudi služili Bogu z vso gorečnostjo. Ta strašna krivovera, ki hrani v sebi neznano bogokletstvo, je overžena po današnji evangelijski priliki. Prilika namreč nam postavlja pred oči kralja, ki na ženinino svojega sina ne vabi le samo imenitnih in bogatih ljudi, ampak tudi priproste in revne, poredne in neporedne ljudi. Ta kralj ni nikdo drugi, kot Bog sam, ter kralj nebes in zemlje, ki sklicuje Jude in nevernike v svojo sveto cerkev, postavljeno po svojem Sinu, v kateri jim daje zadosti milost in zveličavnih pripomožlejev, da dosegaajo svoj večni namen. Iz tega se očitno izbaja, da boče Bog zveličati vse ljudi brez razločka; ko bi jih hotel pogubiti, po čemu nek bi jih skliceval v svojo cerkev, po čemu jim dajal toliko milost? „Bog noče, da bi se kdo pogubil, temveč da bi se vsi k pokori obrnili“, pravi sv. Peter (II. 3, 9).

Nastane vprašanje: Ali bo pač Bog dosegel svoj namen pri vseh ljudeh? Ali bodo pač dosegli vsi ljudje zveličanje? Na to vprašanje moram le zanikaven odgovor dati, zakaj Kristus sam pravi na koncu današnjega sv. evangelija: „Veliko jih je poklicanih, ali malo izvoljenih“. Te besede Zveličarjeve bomo danes enmalo bolj na tanjko premišljevali, da ne postanemo lahkomišljeni, temveč strahoma in trepetaje delamo delo svojega zveličanja. Tedaj rečem: Le malo bo zveličanih; porok tega nam je:

I. božja nezmožljiva in negoljufiva beseda, in

II. življenje ljudi.

Razlaga.

I. Gotova resnica je, da bodo pogubljeni Judje in nejevernik in krivoverci, če se ne znajdejo v zmotah brez lastnega zadolženja. Zunaj cerkve in zveličanja. — „Kdor cerkve ne posluša“, to je: kdor ne veruje in ne stori, kar cerkev veli, „bodi ti kot nevernik in očitni grešnik“, pove kar naravnost Kristus sam (Mat. 18, 17.). Tedaj ne govorim danes toliko od tistih, ki se znajdejo zunaj katoliške cerkve, tem več le bolj od tistih, ki so otroci kraljestva, ter katoliški kristjani, ter rečem, da tudi od teh bo le malo zveličanih. Važni izreki sv. pisma in sv. cerkvenih očakov bodo spričali mojo terditev.

1. Že v sv. pismu stare zaveze nahajamo več prilik in podob, ktere nam naznanjajo izvoljenih redko število. Bog sam primerja to številce po preroku Izaiju (17, 24 - 13.) s klasjem, ki ostane še na polju, kader je že snopje spravljeno s polja; primerja z oljkinimi jagodami, ktere ostanejo še tu in tam na drevesu, kader je bilo drevo že otreseno; primerja z drevjem, ktero je bilo še puščeno za seme, kader je bil gojzd posekan. Zdaj pa, ljubi moji! premislite in prevdarite, kako malo klasja da ostane še na polju, kader je bilo žito že pospravljeno s polja; kako malo sadja ostane še na drevesu, kader je bilo drevo že otreseno; in kako malo semenskega dvejva se pusti, kader se poseka kak gojzd? Ali glejte! po besedah Gospodovih bo z izvoljenimi ravno taka. Kader bodo na sodnji dan razločeni dobri in hudobni, prestrašili se bomo, ko bomo vidili, da jih bo le malo postavljenih na desnico, vse več pa na levico. Da pa te prilike res veljajo od malega števila izvoljenih, spričujejo nam naj slavniji očaki sv. cerkve. Med drugimi pravi sv. Hieronim: „Število izvoljenih bo tako majhno, da se vtegne primerjati z redkimi oljkinimi jagodami, ktere tu in tam obvisé po vejah, kader je bilo drevo že otreseno“. Kar nas pa le še bolj pripravlja v strah, je to, da ima Bog v teh prilikah berž ko ne le pravoverne, katoliške kristjane pred očmi; ker nam ne govori od več njiv, temveč le od ene njive; ne od več oljskih dreves, temveč le od enega gojzda. S tim naznanja določno zadosti, da se s tim nimajo zapopadati ljudje različnih ver, temveč le ljudje ene, prave, katoliške vere.

Razun teh prilik nam priproveduje sv. pismo še več drugih, iz katerih zamoramo soditi in skleniti, da bo število izvoljenih v

katoljski carkvi le redko. Predpodoba pravovernikov je bilo tistih 600 tisučev Izraelcev, ki jih je Mozes peljal iz Egipta. Vsi so bili namenjeni, da bi šli v Kanaansko deželo, in bi vedno tam stanovali. Koliko jih je pa doseglo ta namen? Od vseh 600tisučev le samo dva, Jozue in Kaleb; vsi drugi so pomerli v puščavi. Enaka osoda bo, žalibóg! zadela tudi katoljske kristjane; zakaj „to je bilo se zgodilo nam v razgled (predpodobo)“ pravi sv. Pavl (I. Kor. 10, 6.). Jezus Kristus nas je sicer odkupil iz sužnosti pregrehe; poklicani smo vsi, da bi šli v obljubljeno deželo, v nebeški Kanaan. Toda kakor je zmed Izraelcev veči del pomerl na potu, in niso vidili dežele, po kateri se je med in mleko cedilo; ravno tako bo tudi večina pravovernikov zgrešila svoj večni namen, svoj cilj in konec, ter se pogubila.

Iz teh prilik, ljubi moji! že lahko posnamemo, da bo ob nebesa ne le veči del ljudi sploh, ampak tudi veči del katoljskih kristjanov zapadel pogubljenju. Če se hočete pa o tej strašni resnici prepričati še bolj do dobrega, ni treba drugega, kakor enkoliko natanjčnši premišljevati nektre izreke Jezusove.

Več ko enkrat je govoril Kristus resnobne besede: „Veliko jih je poklicanih, ali malo izvoljenih“. Na zemlji živi veliko ljudi; živi kakih 1000 milijonov. Vsi ti so poklicani za nebesa; božja volja je, da se zveličajo vsi. Po pravici je tedaj Kristus govoril: „Veliko je poklicanih“, to je: vse obilno število ljudi, kar jih na zemlji živi, moglo bi priti v nebesa. „Ali malo je izvoljenih“, pristavlja Kristus, to je: zmed 1000 milijonov ljudi jih bo le malo prišlo tje gori. Če jih tedaj, ljubi moji! zmed vseh ljudi na celem svetu umerje v treh minutah kakih 100, koliko jih bo zveličanih zmed njih? Morda vseh 100? O ne; zakaj to bi bili vsi; Kristus pa pravi: le malo! Morda 90, ali 80, ali 70? Naka; zakaj to bi bila večina; Kristus pa pravi: malo! Morda 30 do 40? Ne; ker to bi bilo veliko; Kristus pa pravi: malo! „Veliko jih je poklicanih, ali le malo izvoljenih“. Ljubi moji! če rečemo le malo od sto, tako po navadnem govorjenju ne moremo zastopiti kot 10, ali k večemu 20. Če jih je tedaj zmed vseh ljudi po vsem svetu v treh minutah umerje 100, pogubi se jih kakih 80 do 90 in le kakih 10 do 20 se jih zveliča. Nastane pa zdaj vpraševanje: Ali se bodo med to večino zaveržencev znašli tudi katoljski kristjani? Gotovo veliko! Število katoljskih kristjanov se steka na kakih poldrugi sto milijonov. Ker je po vsem svetu kakih 1000 milijonov ljudi, je takih, ki niso katoljski kristjani, še kakih 800 milijonov. Med tem obilnim številom se jih znajde vsaj nekoliko, ki nimajo zadolženja o svojih zmotah, imajo pa vsaj odkritožerčne želje po pravem spoznanju božjem, in tudi zvesto živé po postavi, ki jo je zapisal Bog v njih serce in vest. Od takih ljudi ne smemo mi-

sliti, da se bodo pogubili; marveč jim smemo po pravici prisojevati kerst želja, kateri po nauku naše sv. cerkve zadostuje v zveličanje. Če tedaj Kristus pravi: „Veliko jih je poklicanih, malo pa izvoljenih“, — moramo obračati te besede tudi na katoliške kristjane, ter obstati, da tudi med njimi bo veliko več zaverženih kot otetih. Ravno tako razlaga te besede sv. Avguštin, ter pravi: „V cerkvi so zdaj dobri in hudobni skupaj pomešani; na sodnji dan pa bo prišlo na dan, da je veliko sicer poklicanih, malo pa izvoljenih“.

V evangelju primerja Jezus cerkev semenu, ki je padlo na čveteri različni svet. En del poleg pota; drugi del na skalo; in spet drugi del med ternje; in le en del na dobro zemljo. Trije deli semena so šli pod zlo, in le en del samo je obrodil sad. Ravno tako se vtegne zgoditi, da bojo tudi zmed katoliških kristjanov tri dele pogubljenih, in le en del otetih. Se ve, da to le gola menitev, ktera se ne more natanjčeniši spričati, ker je le samemu Bogu znano število izvoljenih in pogubljenih; če se o tem posvetujemo s cerkvenimi očaki, našli bomo, da je do dobrega podperta in poterjena ta menitev.

2. Prav pomenljivo je, kar je pravil nekdam sv. Krizostom v neki pridigi Antiohenskemu ljudstvu, ter rekel: „Kaj pravite, koliko jih je v našem mestu, ki bodo oteti? Strašno je, kar imam povedati, in vendar le vam bom povedal. Zmed toliko tisučev jih sto ne bo znajdenih, ki bodo zveličani. Zakaj kako neizrečeno spridena je mladina! Kako velika je lenoba med starimi! Nobeden nima skerbi za otroke, nikdo nima gorečnosti, lepi zgledi so se porazgubili“. Tako je govoril sveti mož s pridržnice v imenitnem mestu, v katerem je prebivalo veliko tisučev katoličanov. Zmed sto katoliških kristjanov šteje sedaj komaj enega, ki bo dosegel večno zveličanje. Ravno tako govori tudi sv. Gregor Veliki, ter pravi: „Ozidje cerkve sicer napolnujemo toda kdo ve, kako malo jih bo, ki bodo prišteti številu izvoljenih?“ In tudi sv. Avguštin govori v ozir katoliških kristjanov: „Gotovo je, da v primeri z veliko množico tistih, ki se bodo pogubili, bo le malo tistih, ki bodo oteti“. Sv. Bazilij iz Cezareje, sv. Hieronim, in ž njima še več drugih očakov izhodne in zahodne cerkve so ravno te misli, in pripovedujejo več ko enkrat, da bo število zaveržencev vse obilniše memo števila izvoljenih.

Pri takih določnih spričevanjih tako svetopisemskih kakor tudi cerkvenih očakov nikakor več ne moremo dvomiti, da zmed obilnega števila ljudi po celem svetu in clo zmed katoliških kristjanov bo primeroma le malo zveličanih. Zatoraj se mi res smilijo tisti kristjani, ki vedno vsi lahkomisleni in kar tje v en dan živé, in se kar nič ne zmenijo za svojo večno srečo! Če tudi Bog res

želi njih zveličanje, če je tudi do njih ves poterpežljiv in usmiljen, vendar se je le po vsi pravici treba bati, da ne bi imeli enkrat svoj del med nesrečno druhaljo zaveržencev. „Veliko jih je poklicanih, malo pa izvoljenih“. Če se nam tudi čudna zdi ta resnica, vendar nam bo naglo jasna in očitna postala, če pregledamo življenje ljudi.

II. Če se bo pogubila večina ljudi, in clo katoliških kristjanov, ni Bog tega kriv, temoč le ljudje sami. Vsi imamo prosto voljo, in se zamoremo tedaj podati ali na stran čednosti ali na stran pregrehe. Bog da tudi slehernemu toliko milost, kolikor jih potrebuje, da spolnuje voljo božjo in doseže večno zveličanje. Pa veliko jih je, ki napak obračajo svojo prosto voljo in milost božjo; ter omadežujejo z grehi svoje pota, in le leno spolnujejo voljo božjo, in si ravno s tim napčnim življenjem nakopavajo svoje pogubljenje.

1. Le odprimo svetopisemske bukve, in našli bomo, da že od nekdaj je pregreha kriva bila, da so se pogubili ljudje. Lucifer in njegovi angelji so vživali nebeško veselje le toliko časa, kolikor časa so ostali pravični in sveti. Kakor hitro so se pa odvernili od Boga, ter grešili, bili so pahnjeni iz visokih svojih sedežev, ter verženi v večni, peklenski ogenj. Zatoraj piše sv. Peter (II. 2, 4.): „Bog tudi angelom, ki so grešili, ni zanesel, ampak s peklenskimi vervmi jih je potegnil v pekel, in v terpljenje izdal“. In kakor je ravnala božja strahovavna pravica z opornimi angelji, ravnala je vsaki čas tudi s hudobnimi ljudmi. Le spomnite se na človeški rod o dnevih Noetovih, spomnite se na prebivalce Sodome in Gomorhe, spomnite se na različne ljudstva Kanaanske, spomnite se na Jude v Jeruzalemu; vsi so bili tepeni od Gospoda zavoljo svojih grehov, in so zapadli pogubljenju. Ravno taka osoda zadeva slehernega grešnika, ki se ne spravi z Bogom po pravi pokori. „Če se se ne spokorite, ravno tako bote vsi poginili“, govori sama Resnica (Luk. 13, 5.).

Kristjani moji! kakšna pa je z našim življenjem? Ali je ne-omadeževano in čisto? Ali je zginila zmed nas vsaka krivica in hudobija, kakor je zginila zmed družb prvih kristjanov, ki so bili svetniki imenovani, in so tudi popolnoma in po vsi pravici zaslužili to ime? Očitno je, da temu ni tako! V naši soseski razsaja kača pregrehi s sedmerimi glavami, in kuži s strupeno svojo sapo vsaki stan, vsako starost, obojni spol. Povsod nahajam prevzetnost in ne ponižnost; pogostoma najdem neusmiljeno lakomnost, koja gleda le sama na sebe, reveže pa pušča v siročini ječati; kamorkoli obnem oko, zagledam pregreho nečisto v vsakoršni podobi; naj-

dem jih tako veliko, ki imajo trebuh za svojega Boga, ki le na časno obračajo svoje misli, in dolgove delajo, da pasejo svoje spačeno meso in dobro voljo; povsod najdem zavid in nevošljivost, namesto odkritoserčnosti in poterpežljivosti, ljubezni in priljudnosti, — prepire in sovraštva in nobene ljubezni do bližnjega in nobene poterpežljivosti, — lenobo v dobrem in stud pred vsem, kar je božjega in duhovnega, in ne najdem naj manjše gorečnosti za službo božjo. — Če obrnem svoj pogled na svete zapovedi, katerih spolnovanje je Gospod ljudem tako terdo zapovedal, moram spet zagledati v svojo žalost, da jih prederzno prelomljuje veči del ljudi. Vera je oslabela; veliko jih je, katerim od vsega keršanstva ni ostalo drugega, kot samo ime. Ljudje kolnejo Boga in njegove sv. zakramente, po krivem pričujejo in prisegajo, lažejo in ogoljufujejo, zaničujejo bližnjega, ter mu ropajo čast, poštenje in dobro ime. Gospodove dneve le prepogostoma onečastujejo s pijančevanjem in igro, z razudanostmi vsake verste; in o takih dneh ne služijo Bogu, temveč hudobnemu duhu. Marsikteri starši bolj skerbé za živino v hlevi kot za neumerjočo dušo svojih otrok; marsikteri otroci in posli nobene pokorščine ne poznajo, tekajo za svojimi slastmi, in živé razberzdano. Pretepi, poboji so že v navado prišli, in ljubeznjive čednosti, čistost in sramožljivost že skor prostora ne dobé med omehkuženim keršanskim ljudstvom. Da, ljubi moji! taka je, veči del ljudi in elo katoliških kristjanov hodi po potu pogubljenja, in le majhno kardelico jih je, ki ne vklanja svojega kolena pred molikom tega sveta. Vprašajmo pa, kaj bo storil pravični Bog s temi grešniki? To bo storil ž njimi, kar je storil z opornimi angelji in s hudobnimi ljudmi vseh časov, — odločil jih bo od nebes, v ktere nič nečistega ne more, in jih bo pahnil v večno pogubljenje.

Nikar naj se nobeden grešnik ne tolaži z mislijo, da se bo zamogel spokoriti še pozneje, ter rešiti svojo dušo. Nek cerkven učenik pravi: „Pekel je prenapolnjen s takimi, ki so se spokoriti hotli, pa se nikoli spokorili niso“. Lahkomišljeni grešniki! če ste pripravljeni, se spokoriti, zakaj se precej ne lotite tega dela? zakaj le naprej živite v svojih grehih leto za letom? Ali to odkladanje pokore, ta natveza na pregreho ni očitno znamenje vaše nespokornosti? Če ste pa nespokorni, ter v nespokornosti terdovratni ostajate, pregrešite se zoper sv. Duha, in bati se je, da vam na besedo Jezusovo „ne bo odpuščeno ne na tem, ne na unem svetu“ (Mat. 12, 32.). In če tudi vzamemo, da vam v poznejših letih še pride na misel, razbiti okove pregrehe, kdo vam je porok, da vam bo Bog tedaj dal še čas in milost? Ali ne zamore tudi vas smert prehiteti v sredi vaših pregreh, kakor je prehitela brezbožnega, nesramnega Onana? Ali mar menite, da vam nikdar ne more vsahniti studenec božje milosti, na katero se tolikanj radi zanašate?

Ali mar menite, da bo Bog kar zmerom pripravljen, naproti vam prihiteti, ko se vam bo enkrat zljubilo, k njemu se obrniti? O kolika zmota, če to mislite! Le lahko se zgodi, da vam Bog odmerja spet z ravno tisto mero, s katero ste vi njemu merili; da oberne od vas svoje obličje, in vas pusti umreti v grehah. Le ena reč je, ki grešnika otme, in ta reč je neodlašana, hitra pokora. Kdor lahkomišljeno ostaja v pregrešnem življenju, postavlja svoje zveličanje na slabo podlago, na nevarno „morda“. Sv. Avguštin pravi: „Zmed sto grešnikov, ki pokoro odkladajo, se le eden zveličal ne bo“.

To, ljubi moji! je tedaj prvi vzrok, prva reč, da se pogubi toliko ljudi; — greh nakladajo na greh, in na pravo spokorjenje nikoli ne mislijo; kako bi se pač zamogli zveličati?

2. Od druge strani je morda še več takih, katerih življenje sicer ni tako očitno hudobno, ki pa pri tem vendar le ne opravljajo tistega dobrega, h kateremu so oestro zavezani. In ravno ta zamuda dobrega, ta lenoba v službi božji bo kriva, da se pogubé. Kader naš Zveličar govori od nebes, postavlja jih nam pred oči kot plačilo, katero se mora zaslužiti z mnogim delom in zatajevanjem. Ko ga je nekdanj vprašal eden njegovih učencev rekoč: „Gospod! je le malo teh, ki bodo zveličani?“ odgovoril je Kristus: „Prizadevajte si noter iti skoz ozke vrata; zakaj povem vam, veliko jih bo iskalo noter iti, in ne bodo mogli“. Luk. 13, 23. 24.) Kristus hoče reči: „Kdor hoče zveličan biti, ne sme se truda zbiti, in se mora vedno zatajevati, in si skerbno iz poti spravljati in premagovati vse zadržke zveličanja“. Ravno to resnico nam oklicuje tudi s temi besedami: „Nebeško kraljestvo silo terpi, in le silni si ga prilasté“. (Mat. 11, 12.) Ravno kakor mora vojvoda napeti vse sile, da zmaga močno terdnjavo; moramo tudi mi napeti vse svoje moči, da si nebesa pridobimo. Kdor le križema roke derži, zadela ga bo osoda lenega hlapca, katerega je dal njegov gospod vreči v vnanje tame.

In zdaj, ljubi moji! spet preglejmo, kakšna je z nami v ozir tega? Ne bom tajil, da se velik del ljudi nemudoma trudi za časno; za časno življenje, za minljivi dobiček dalje od ranega jutra do terde noči, prenašajo vročino in mraz, terpe lakoto in žejo, in si življenje prav močno grené. Koliko pa storé za neumerjočo dušo? Koliko storé za srečno večnost? Zares! malo ali pa nič. Molitev zanemarjajo, iz zločnosti ali dobičkaželjnosti zanemarjajo o nedeljah in praznikih božjo službo in poslušanje božje besede, odlašajo od enega časa do drugega preijemanje sv. zakramentov; pusté lahkomišljeno memo iti toliko lepih prilik in priložnost, o katerih bi lahko storili kaj dobrega, in preživé vse svoje življenje v razmišljenosti in lenobi.

In taki kristjani, ki navezujejo svoje srece vedno le na zemljo in njene dari, in se leto in dan kar nič ne zmenijo za svoje večno zveličanje, — taki kristjani — pravim — bi prejemale denar večnega zveličanja z zvestimi delavci v Gospodovem vinogradu vred? To ni mogoče, zakaj „k velikemu plačilu se ne pride drugači kot z velikim delom“, pravi sv. Avgustin.

S k l e p.

Ljubi moji! če je po tem takem neoveržljivo resnično, da velik del ljudi svoje dni preživi zgolj le v pregrehah in hudobijah, in da je drugi, še večji del zgubil vse ume za vse, kar je navzgor-nega in božjega; tako, da skor sploh opušča, dobro delati, in zanemarja vse vaje čednosti in bogoslužnosti: ali se bomo mar čudili, če Kristus pravi: „Veliko jih je poklicanih, pa malo izvoljenih?“ Gotovo se ne bomo čudili; zakaj le ljudje sami so si krivi svojega pogubljenja s svojim napčnim življenjem. Naša fara šteje nad 1600 duš; če od danes za naprej zvesto služite Bogu, vsi bote zveličani; — tudi le eden se pogubil ne bo. Če bote pa pregrehi služili, zanemarjali svoje keršanske dolžnosti, in do konca terdovratni ostali v nespokornosti, pogubili se bote vsi; — tudi eden se zveličal ne bo. Življenje in smert, nebesa in pekel imate tedaj v svojih rokah; kar si bote izvolili, to bote dobili; in kar bote prejeli, to bote na vse večne čase imeli. Bodite tedaj modri in previdni, in si izvolite boljši del. Če ste dosihmal v grehah preživeali, poslužite se časa gnade, ter storite vreden sad pokore. Če ste bili v dobrem leni in nemarni, podvojite svojo gorečnost, in zvesto opravljajte delo svojega zveličanja, dokler je še dan; zakaj, prišla bo noč, o kateri nikomur ni več delati moč. Slehern danes terdno sklēni: „Da, o moj Bog! posihmalo nič več nočem živeti, kakor sem živel dosihmalo z veliko trumo grešnikov in nemarnežev; temveč ti hočem z malim številom zvestih tvojih služabnikov služiti s stanovitno gorečnostjo, da se ne bom enkrat pogubil z velikim delom ljudi, temveč se zveličal z malim kardelom!“ Amen.

Pridiga za 20. pobinkošno nedeljo.

(Dajte nam čudežev; gov. R. N.)

„Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete“. (Jan. 4, 48.)

V v o d.

Bil je neki kraljič, čegar sin je bolen težal v Kafarnaumu. In ko je kraljič slišal, da je Jezus prišel iz Judeje v Galilejo, šel je k njemu, in ga je prosil, naj pride doli, in ozdravi njegovega sina; začel je namreč umirati. — Kristus pa, predenj je spolnil prošnjo kraljičeve, mu je očital, zakaj da je tako kasen v veri, ker še le čudeža pričakuje, predenj vanj veruje. „Ako ne vidite znamenj in čudežev“, mu reče: „ne verjamete!“ Iz tega očitovanja Jezusovega si posnamemo nauk, da Jezusu ni všeč in po volji, ako pričakujemo še le čudežev in znamenj, da bi nas do vere pripeljali in verne naredili, ravno kakor bi njegova beseda nam še ne bila zadosti, da bi nas verne naredila brez čudežev.

To očitovanje Jezusovo res tudi zadeva marsikterega zmed nas kristjanov. To mi je pa tudi ponudilo priložnost, govoriti dans ravno od te reči: Besede Jezusove: „Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verjamete“, bodo tedaj zapopadek mojega današnjega govorjenja. Zvesto poslušajte, kar vam povem v imenu Jezusovem.

R a z l a g a.

I. 1. Perva reč, ki se nam čudna vidi v današnjem sv. evangelju, je gotovo ta, da kraljiču Kristus očita: „Ako ne vidite znamenj in čudežev; ne verjamete!“ Saj se je bil vendar kraljič z vernim srcem obrnil k Jezusu; po čemu tedaj očitovanje? Toda glejte! med vero in vero je razloček, in ni vsa enaka:

a) Kraljič je gotovo že poprej slišal od Jezusa in njegovih čudežev; toda ko bi ga ne bila sila prignala, berž ko ne ne bil bi prišel k Jezusu. Clo pri svoji prošnji se je še dvomljivo obnašal, in je menil, če mu hoče Jezus ozdraviti bolnega sina, neobhodno mu je potrebno, da pride v Kafarnaum, ter mu pomaga.

b) Kar je bilo pričujočih, niso bili nič bolj verni. Eni so si morda mislili: Da, če zamore tukaj še pomagati, imeli ga bomo za prav imenitnega. Drugi so menda clo za trdno verovali, da bi tukaj nič več ne zdala nobena pomoč.

c) Da, vsa družina kraljičeva se je že obotavljala, spreobertiti se z vernim srcem k Jezusu, obotavljala toliko časa, dokler čudoma ni ozdravel za smert bolni kraljičev sin. Po tem čudežu še le je veroval kraljič in vsa njegova hiša. Zatoraj je Jezus rekel: „Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete!“

2. Ravno tako pa se godi še zdaj marsikterikrat med kristjani, ki verujejo, in ne verujejo.

a) Kristjani v sploh, dokler jim gre po volji, verujejo v Boga, v njegovo modrost; kakor hitro pa pride nad nje kaka nadloga, začne jim vera slabeti, pešati, zmerzovati in, če Bog kar naglo ne prihiti na pomoč, in njih molitve ne usliši na miglej, zgublja se jim njih vera v božjo previdnost, zgublja vera, da bo Bog uslišal njih molitev, zgublja ob enem tudi veselje do molitve: Znamnja hoče imeti in čudeže.

b) Besedo božjo pridejo poslušat v cerkev, in spet odidejo iz cerkve, in prav dobro se jim vidi, in se kaže nad njimi, da jim beseda božja ni serca zadela, in da jim ni v živo šla, da jim ni mar, po njej živeti in ravnati, ker je Bog nič več ne podpira z znamenji in čudeži.

c) Marsikteri grešniki božjemu žuganju clo ukljubvajo. Z brezbožniki v sv. pismu tudi oni pravijo ali na tihoma ali še clo na glas: „Grešil sem, in kaj se mi je hudega prigodilo?“ In ker Bog nad njimi ni še razkazal, kako ojstra da je njegova pravica, menijo, da bo to zmerom tako ostalo, in odkladajo tedaj svoje spokorjenje ravno kakor bratje evangeljskega bogatina, dokler bi kateri mertvih ne vstal, in jih ne prepričal, da je unod groba še drugo življenje, kjer strašna kazen pričakuje terdovratnega, nespokornega grešnika. — Da, pri nekterem se je vera v Jezusa in njegovo sveto evangelje porazgubila že clo močno, da bi že skor tudi že rekel za nevernim Tomažem: „Ako ne vidim na njegovih rokah

znamenj žebļjev, in ne denem svojega persta v rano žebļjev, in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom veroval". (Jan. 20.) Ali pa za terdovratnimi farizeji: „Daj nam znamenje iz nebes, in ti bomo verovali!“ Vsem tim tedaj velja očitovanje Jezusovo: „Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete“.

d) To je clo nektare boljših kristjanov pripravilo na misel, ali bi mar ne bilo boljši, da bi začel Bog spet delati znamnja in čudeže, da bi potemtakem spet tem svitlejši se razgorela med ljudmi sveta vera, ktera že močno vgasuje med njimi. Godi se jim ravno kot Cebedejevima sinovoma, ki sta velela, naj bi dal Kristus pasti ogenj iz neba, da bi od njegove božje natore očevidno prepričal Samarijane, in jih ob enem postrahoval zavoljo njih nejevere. On pa jima je odgovoril in rekel: „Ne veste, kakošnega duha ste“, to je: sveti Duh vam gotovo ni vdihnil te misli. — In ravno v tem se znajde tudi odgovor za vse, ki si želé čudežev.

II. „Kolikor so nebesa više od zemlje, toliko više so tudi božje sodbé od sodbé človeških“. Mi ljudje bi mislili, da je v to, da se oživi vert, treba novih znamenj in čudežev; Bog pa vse drugač sklepa in sodi. Ljubi moji! le za terdno verjamite, ko bi Bog za boljši spoznal, delati čudeže, gotovo bi jih delal nič manj obilno, kakor jih je delal v prvih časih keršanstva; toda božja neskončna modrost, ki dalje vidi kakor vidimo mi kratkovidni ljudje, ve in spozna, da bi to za nas ne bilo boljši, temveč da bi bili novi čudeži za nevernike netečni, vernikom pa bolj škodljivi kot koristni.

1. Vi se temu morda čudite, in je vendar le taka.

a) Kaj so nek zdali čudeži pred ošabnim Faraonom in pri terdovratnem Izraelskem ljudstvu v puščavi? Vsem čudežem vkljub so le vendar terdovratni ostali. In kakošen vspeh so imeli čudeži Kristusovi pri terdovratnih pismarjih in farizejih? Prepričani so bili in so rekli: „Ta človek dela dosti čudežev;“ pa namesto da bi si jih k sercu jemali, in verovali v Jezusa, zametavali so čudeže in jih pripisovali hudobnemu duhu, in tem zvjestejši iskali umoriti Jezusa: „Tedad so se posvetovali, kako bi Jezusa umorili“. Rekli so scer: „Pokaži nam čudeže in znamnja iz nebes, in ti bomo verovali“. Toda Jezus je prav dobro vedel, da bodo potem ravno tako malo verovali, kakor poprej; zatoraj je rekel: „Ta hudobni in prešestni rod išče znamenj (od mene); pa mu nobeno drugo ne bo dano razun znamnja Jonovega“ — to je: vstajenje Kristusovo. In res se je pri tem prav do dobrega skazalo, da jih noben čudež

ni mogel več spokoriti. Ko je Jezus visel na križu, približali so se mu še enkrat, ter mu rekli: „Če si res Sin božji, stopi s križa, in bomo v te verovali!“ Ko pa je na to storil še večje čudo, ter tretji dan od mrtvih ustal, vendar le mu niso verovali.

b) V tem imamo spričevanje, da se neverne in terdovratne serca ne dajo spreobrniti po nobenem čudežu, in da se tedaj motite, ljubi moji! če menite, da bi se vera, ki že ugasuje, po čudežih dala iz nova oživiti. Nikakor ne, ampak vera mora priti iz božje besede; kdor božji besedi ne verjame, bili bi mu tudi čudeži brez vspeha, tudi čudežem bi ne verjel. Zatoraj je rekel oče Abraham bogatinu v peklju, ko ga je ta prosil, naj bi enega mrtvih poslal k njegovim bratom: „Oni imajo Mozesa in preroke; če ne poslušajo teh, ne verovali bi tudi ne, ko bi od mrtvih kdo ustal“.

2. Novi čudeži bi vernim kristjanom vtegnili še clo škodljivi biti v ozir zasluženja, ki si ga dobivajo in zajemajo iz vere, dokler čudežev ne vidijo.

a) Kar kristjana naj bolj povzdiguje nad vse druge, je njegova živa vera v besedo božjo. Zadosti mu je, da ve: To je rekel Bog sam, ki je večna resnica; in zdaj mu ničesar več ni treba, in kar naravnost bo veroval. — Zdaj pa, kakošna bi bila ta vera, ko bi se še lo po znamenjih in čudežih ozirali, in na tiste čakali, da bi vedeli, ali smemo Bogu verovati, ali pa ne? Ali bi se to ne reklo, bolj verjeti svojim očem, kakor besedi božji?

b) In kakošna bi bila z našim zasluženjem v ozir vere. Zasluženje v ozir vere si prav za prav nabiramo s tim, da ponižno in pokorno podveržemo božjemu razodenju, božji besedi in božjim izrekom svoje misli in mnenja, ter Bogu zapramo vse več, kakor pa zamoremo zapopasti. Zatoraj „blagor jim, ki niso vidili, in so verovali“.

S k l e p.

Nikarte, kristjani moji! da bi tudi vas zadevalo očitovanje: „Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete“. Bog je v prvem času keršanstva storil čudežev zadosti, da se je keršanstvo vterdilo. Takrat so bili čudeži potrebni, ker so morali judje in neverniki zapustiti svojo staro vero, in prestopiti v novo vero, kar

bi se brez čudežev ne bilo moglo zgoditi. Sv. Gregor Veliki pravi: „Znamnja in čudeži so bili potrebni le ob času začetka sv. cerkve; zakaj s čudeži je morala vera biti podpirana v rasti. Saj tudi novovsajene in presajene drevesa polivamo, dokler ne vidimo, da so se dobro vkoreninile v zemljo, in na to nehamo s polivanjem; zato pravi sv. Pavl: Jeziki niso v znamenje vernim, temoč nevernim“ (I. Kor. 14, 22.) — Nam pa, ki smo v pravi veri rojeni in izrejeni, in bi imeli biti tedaj že možje in terdni v veri, ne bili bi čudeži potrebni in tudi ne koristni; zatoraj nam jih pa Bog tudi ne dela ali vsaj ne dela tako pogosto, kakor jih je delal nekdanj, in prav prederzno bi bilo, tirjati novih čudežev od Boga! — Vendar pa s tim nikakor ne terdim, da bi se dandanašni ne godil nič več nobeden čudež; ni še ravno dolgo, kar sem bral tega-le: V bolnišnici usmiljenic (usmiljenih sester) v Freibergu je že celo leto bolna ležala devetnajstletna deklica, po imenu Krescencija Koh. Ves život jej je oterpnel, ter razun glave in rok bil čisto brez čutila. Vse zdravila niso nič zdale, in nič ni pomagalo ne žareče železo, s katerim so jej ude žgali, ne ojstri nož, s katerim so jo zbadali, in zdravnik je spoznal, da njegova pomoč tukaj nič več ne premore, da bo mertud na zadnje vdaril bolni v glavo, in jo zadušil. O praznovanju neomadeževanega spočetja je šla procesija memo bolnišnice, in bolna je prosila usmiljene sestre, naj bi njeno posteljo k oknu pomaknile, da bo procesijo vidila, in svojo molitev sklenila z drugimi molilci. Ravno tako tudi pri procesiji s sv. rešnjim Tlesom. Sestre so jej sklenile roke k molitvi. Ko ugleda sv. rešnje Telo, zaklicala je: „Jezus, usmili se me, in ti neomadeževano spočeta Devica, pribežališče grešnikov, prôsi za me!“ — In glej! zdajci zažene vesel glas; — Jezus jej je pomagal! Čutila je, da jej je odleglo, ter je vstala, se napravila in šla doli po stopnicah v bolniško kapelico, opraviti ondi Bogu svojo hvalo. Od tistihmal vstaja, hodi, in se znajde vsak dan pri božji službi, dasiravno se čuti še nekoliko slabo. — Ta resnična prigodba je nam porok, da se čudeži tu in tam godé tudi še zdaj, ko nekdanj v prvem času keršanstva, ko se jih je kar veliko godilo. Takrat so bili potrebni in koristni, dandanašni bi ne bili. Da prepriča nas, da so njegovi nauki res božji nauki, ponuja nam Jezus namesto čudežev vse drugi pripomoček, ter pravi: „Kdor moj nauk spolnuje, prepričal se bo, da je iz Boga“. Amen.

Pridiga za 21. pobinkošno nedeljo.

(Ne maščujmo se; gov. M. T.)

„Tako bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu
bratu iz svojih src“. (Mat. 18, 35.)

V v o d.

Cesar Justinijan II., premagan v boji s sovražniki, zbeži čez morje k Bulgarskemu kralju Trebeliju. Na potu gredé ga vjame silen vihar, ki je njemu in njegovim spremljevalcem s poginom žugal. Na to stopi nekdo prednj, in ga prosi, naj stori svojemu Bogu obljubo, da se ne bo nad nobenim maščeval, ki ga je razžalil. V to obljubo cesar dovoli, in vihar res kmalu na to potihne. Ali ko mu Bulgarski kralj s svojo armado na pomoč pride, da je zgubljene dežele spet nazaj v svojo last dobil, je Justinijan na vse spet pozabil, česar je v sili in nevarnosti obljubil, in prvo je bilo, da se je nad svojimi sovražniki znosil. Božja šiba mu je kmalu za petami. Filip namreč njega in njegovega sina v vojski zajame in ukaže, obema glave odsekati.

Enako obljubo, kakor jo je storil Justinijan, tudi mi storimo vselej, kedar izgovarjamo prošnjo v Gospodovi molitvi: „In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom“. Ali kakor Justinijan, tako še mi pozabljujemo te obljube, ter razžaljenja in krivice, ki nam jih bližnji stori, ne terpimo, temuč jezo in sovraštvo do njega pasemo in redimo v svojem srcu, povsod iskaje prilike, kako bi se nad njim po zasluženi zmaščevali, mu hudo s hudim, krivico s krivico povernili. Zato tudi nas čaka Justinijanova šiba, ker nam Zveličar v današnjem evangelju zagrozi z ostrimi besedami: „Tako bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih src“. Vem pa, da je za človeka, ki je že po natori k jezi še bolj, kakor k drugim strastim, nagnjen, velikrat zelo težavno, zavrelo kri pomiriti, in

ohladiti vroči žolč, zakaj jeza ima to lastnost, da si še druge nagnjenja na pomoč privzame, in ako se jej vajeti in berzde odprejo, celó ob vednost pride, in divji zveri enaka brez vsega ozira in usmiljenja razsaja. Za tega voljo poslušajte danes kratek nauk, kaj naj kristjana od namenjenega maščevanja zderže.

Začnem v imenu Božjem, ki je Bog usmiljenja in ljubezni!

Razlaga.

Velikrat sem ter tje slišimo, pa tudi samih nas skušnja uči, da je nemogoče, z nekterimi ljudmi v vednem miru in v edinosti živeti. To je iz tega obzira resnično, ker morajo dobri in hudobni na svetu skup živeti, in le prerado in prepogosto se primerja, da hudobni v naše pravice segajo, in svoje krivice z zvijačami še za pravice stavijo. Da v tacih žalih dogodivščinah po zapovedi kerščanske ljubezni ravnamo, k temu naj nas spodbada:

1. Božji svarivni glas, ki govori po preroku Mojzesu (Deut. 32.): „Jez sem Gospod, meni gre maščevanje, in jez bom povračeval“. Saj še živina sluša svojega gospodarja, še pes odneha lajati, kedar ga domači kdo zaverne; mar človek ne bo slušal Boga, svojega Očeta in poveljnika, kedar mu kliče: „Moje je maščevanje, jez bom povračeval?“ Da, Bog, dasiravno je v stari zavezi Izraelcem pripustil in jim še celo velel, naj se maščujejo nad ptujimi narodi, ki so ta čas v posesti imeli obljubljeno deželo, je to le za tega voljo storil, da jih je zavoljo njih malikovanja kaznoval, Izraelce pa pred njimi obvaroval, da se še oni z malikovanjem niso oskrunili; drugikrat pa je bilo maščevanje že v stari zavezi prepovedano. Na priliko, ko je Jakob s svojimi čedami in z vsem svojim imetjem skrivé od Labana zbežal, in je Laban za njim derl, da bi ga prideržal, in ga s silo primoral, naj še pri njem ostane, se je Gospod Bog Labanu v spanju prikazal, in mu rekel: „Varuj, da ne boš terdo govoril zoper Jakoba!“ Ravno tako imamo nad mogočnim Rimskim cesarjem, Otonom III., lep zgled, kako se je na božji glas maščevanja zderžal. Poklical je namreč Kolinskega nadškofa Herberta k sebi, naj bi se z njim v nekih posebnih opravilih pogodil, pa Herbert ravno tisti čas za hude merzlice voljo, ki ga je bila napadla, ni mogel od doma, ter se je po svojem poslancu ponižno izgovoril. Toda njegovi nevošljivci ga pri cesarju tožijo, da je prazen njihov izgovor, da le

nalašč noče priti, in mu s tem hoče zopervati. Tako podšuntan od teh podpihovavcev odgovori cesar nadškofovemu poslancu v togoti, rekoč: „Ker on noče k meni priti, ga bom pa jez obiskal, ko se bolnega hlina“. In res se cesar vzdigne proti Kolinu. Še tisto noč pa, preden je v Kolin do škofa prišel, je videl v sanjah čudno prikazen, častitljivega moža v nadškofovskem oblačilu, ki mu je rekel: „Cesar, glej, da se zanaprej nič več ne pregrešiš zoper mojega služabnika Herberta, ker vedi, da je on pri Bogu v milosti, in če mu kaj žalega storiš, sodbi ne boš odšel“.

Ta prikazen pomiri Otonovo serdito serce, in obiskovanje, ki ga je sovražstvo pričelo, se je spremenilo v obiskovanje prijateljstva. K njemu pridši ga prosi cesar odpuščenja, in pravi: „Nebesa, o Herbert, zate govore; odpusti toraj, te prosim, da sem se mislil nad tebo maščevati!“ In na to se trikrat, kakor najboljša prijatelja, poljubita.

Na božji glas se mora tedaj maščevavna misel v kristjanu v solze ljubezni spremeniti; na božji glas se mora rijoveči lev sprenarediti v krotko in pohlevno jagnje. Li nima tudi on z našimi slabostmi poterpljenja? Li nima usmiljenja z nami, dasiravno noben dan, da, morebiti celo nobena ura v našem življenji ne prejde, da bi mu kakšne krivice ne storili? In te krivice, ki jih mi Bogu storimo, ali niso brez vse mere in konca večje, kakor so razžaljenja in krivice, ki jih od bližnjega prejemamo? Ali ni Bog tisti, ki ga po besedah cerkvenih učnikov en sam najmanjši greh bolj žali, kakor ga vse čednosti in dobre dela svetnikov razveseljujejo? Poglejte! ravno to premišljevanje je bilo, ki je Davida nagnilo, da je tisti punt, ki ga je njegov sin Absolon zoper njega vnel, s toliko poterpežljivostjo preстал, da je še celo svojemu vojskovodju velel, da naj ohrani Absolona, ker se je spomnil, da tudi ta, akoravno še nikdar slišana hudobija njegovega sina ni nič v primeri s hudobijo njegovega prešestva in umora. Da se tedaj tudi ti nad svojim bližnjim ne boš maščeval, spominjaj se božjega glasa, spominjaj svojih vsakdanjih krivic, in zraven Kristusovih besed: „Tako bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih serc“. (Mat. 18, 35.)

2. Da se zavoljo storjenih krivic nad bližnjim ne maščujemo, bodi nam v spomin božja šiba, ki se nad našimi protivniki vé vse bujše maščevati, kakor se mi zamoremo. To je skušil hlapec v današnjem sv. evangelji, ki je svojega sohlapca davil in moril za voljo majhnega dolga, in za tega neusmiljenja voljo od Gospoda pahnjen bil v vnanjo temo, dokler svojega dolga do zadnjega vinarja ni bil splačal. K temu sv. Krizostom pravi: „Ko je bil deset tavžent talentov dolžen, ni ga imenoval hudobnega, in mu ni nič

očital, temuč se ga je usmilil; ko je pa do svojega hlapca terdoserčen in neusmiljen postal, potlej še le mu je rekel: „Ti hudobni hlapec!“ — Spričevanje, da se Bog maščuje nad sovražniki pravičnih, nam je kralj Joa, ki je ukazal preroka Caharija umoriti. Med kamnovanjem še je Caharija vpil: „Naj Bog pogleda in razsodi!“ In res, preden je bilo leto in dan okoli, priderejo Sirci, in pobijejo vse tiste pervake ljudstva, ki so v Caharijevo smert svetovali. Kralj Joa pa, dasiravno si je s tem življenje odkupil, da jim je zlate posode tempeljna in svojega kraljestva dal, je bil od svojih strežajev v postelji zadušen „v maščevanje nad kervjo Jojadovega sinu“, to je: Caharija, pravi sv. pismo. — Enaka šiba božja je zadela kralja Ahaba, ker se je pregrešil nad Gospodovim prerokom, ker mu je v njegovem imenu prerokoval nesrečen konec njegove vojske. In res je bila njegova armada premagana in razkropljena, on sam vjet in sužen v Babilon odpeljan, kjer so mu živemu oči iztaknili. Tako tedaj zaterti pravični s svojo molitevjo za sovražnike na mesto milosti, maščevanja zanje sprosi. In kolikrat ravno to vidimo nad svetniki v novi zavezi! Tako so neki vojščaki sv. Martina, ko so ga bili na potu srečali, skoraj do smerti pobili, in sv. Martin je na vse te krivice molčal. Pri tej priči pa jih je Bog s tem kaznoval, da se njih konji, kakor okamneli, niso doprej z mesta ganili, dokler niso sv. Martina odpuščenja prosili. In pri drugi priliki se je nekdo, ki ga je hotel udariti, kakor od strele zadet, nanagloma znak zvernul. — Nek preklinjevalec, ko se je ravno nad sv. Anzelmom prav znašal, pade s konja na tla, in nekega kovača, ki se je s svetostjo sv. Tomaža Akvinskega norčeval, je njegova mula z zadnjimi nogami v usta udarila, in nek krovec, ki je sv. Bernarda zasramoval, je pri tej priči s strehe padel. In tacih zgledov imamo v življenji svetnikov še brez števila. Pa sv. pismo nam celo spričuje, da se je Bog še za zatirane krivične poganjal. Tako beremo, da je bilo od Boga sedmero maščevanje nad tistim namenjeno, ki bi se bil nad Kajnom pregrešil, in tisti ki bi bil ubijavca Lamecha ubil, mu je bila od Boga namenjena sedemdesetkrat sedemkrat hujša šiba. Tudi vam je morebiti iz vaše skušnje znano, da tisti, ki je v življenji duhovne rad preklinjal, in si iz vsega svetega norca delal, je na zadnjo uro brez duhovne pomoči in brez sv. zakramentov umrl. Ker toraj božja šiba vedno čuje nad našimi sovražniki, in se, kakor nad njih glavo stegnjena, vedno maje, pustimo mi vse maščevanje, spominjaje se besed sv. Krizostoma, ko pravi: „Kedar se sami maščujemo, nas Bog ne brani; zavarovani pa smo, kedar njemu zročimo maščevanje“.

3. Da se nad svojim bližnjim ne maščujemo, nas poslednjič zaderzuje od ene plati škoda, ki bi nas za voljo maščevanja za-

delo, od druge pa plačilo, ki si ga z usmiljenjem zaslužimo. Škoda, ki nam jo maščevanje prinese, je dvojna: dušna in telesna. Po njem se lahko zapletemo v prepire, pravde, krivice in poboje, ki nas dostikrat na zdravju pokvarijo, ali pa ob premoženje pripravijo, vselej pa na duši z ranami zadajo; zakaj kjer je maščevanje, tam je kletev in priduševanje. Čebela, kedar piči, si sama sebi največ škodnje, ter si življenje vzame. Kakor červ korenino spodjeda, tako želja po maščevanju grize nit našega življenja. Kakor se apno, če ga z vodo gasiš, v kosce razdrobi in se stopi, tako želja po maščevanju pokonča človekovo zdravje, in mu izkopa zgodnji grob. — Velikrat se pa tudi primeri, da tista nesreča, ki jo zoper bližnjega snujemo, ravno nas zadene, kakor bi puščica z loka ustreljena nazaj se obrnila. Kar se je primerilo Megarčanom, ki so zoper svoje sovražnike levov iz jam spustili, da so se levi proti njim obrnili in jih raztergali, to se velikrat maščevavcu zgodi, da se namreč sam v tisto jamo pogrezne, ki jo je bližnjemu kopal. Tiste vislice, ki jih je Aman na svojem vertu za Mardoheja postavil, so bile precej drugi dan nečast in sramota za Amona samega. Zato nas sv. Krizostom, rekoč: „Ne brusimo meča, katerega bi si v svojem neprevidnem bledenju v lastne persa sunili!“ — Kakor škoda, tako je pa tudi plačilo dvojno, ki nam ga usmiljenje prinaša. Kerščansko junaštvo namreč ne obstoji v tem, da bi se drugim močne, in nevstrahovavne kazali, ampak naša čast in naša največja zmaga je v premaganju samega sebe. Veliko slavnije je, zmagati svojo voljo, kakor močno ozidje močne terdnjave. Zmaga nad sovražniki vklene in pohlapi le telesa, ne pa duhov; zmaga samega sebe pa vklene tvojega duha, imenitnejšega memo nebes in zemlje. Po taki zmagi, kedar se kri popolnoma ohladi, občutimo sami v sebi nek okus rajskega veselja, ki nam dohaja iz spolnovanja Kristusove največje zapovedi, ki je ljubezen. Drugo plačilo zraven tega veselja je pa še odpuščanje našega preobilnega zadolženja pred Bogom, katerega dan za dnevom prosimo: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom“. S temi besedami nam toraj nebeški Oče zaklad svoje gnade ponuja proti temu, da storjenih krivic bližnjemu pozablujemo. In kdo, ljubi moji! bi na to pogodbo pomišljal, s svojim Bogom v nebesih v spravi živeti? Kdo bi še serd in maščevanje pihal proti temu, kteremu smo na milijone talentov, dolžni in s tem na se vlekel ostro pravico Njegovo?

Vse kakor 200 let je za protokto, kar je sv. Dominik po volji pravih mater božje sv. rožmarina vplivali; kdo pa ljudi kristjani, kdo sosele milijone in milijone rožmarinov, ki so se že od našega časa zmožili, kdo jih sosele? Sosele jih je Bog in

S k l e p.

Odpuščajmo toraj, da nam bo odpuščeno! — zakaj „sodba brez usmiljenja, piše apostelj, čaka tega, kdor usmiljenja ni skazal“. Slušajmo sv. Krizostoma, ki pravi: „Če je v hiši dvoje vrat si nasprot, kmali bo sapa ene zaperla, da se bo vsa hiša pretresla. To dvoje vrat so tvoje in pa usta tega, s katerim se prepiraš. Zapri tedaj svoje vrata na tihem, potem jih sapa ne bo zapirala z ropotom“. Kar je solnca dobrotljiva luč, ki tamne oblake prežene, kar je pohleven dež, ki suho polje poživi, to je mir v človeški družbi. Zato po zapovedi aposteljna skerbimo za to pred vsem drugim, da bomo v miru med sebo živeli in z njimi vred njegov žlahni sad, milost in blagoslov od Gospoda vživali; zakaj, „blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli, in blagor mirnim, ker bodo otroci Božji imenovani“. Amen.

Pridiga za praznik Marije device svetega rožnega kranca.

(Kaj molitev svetega rožnega kranca pomaga? gov. J. A.—st.)

„Poslušajte me, vi, božji rod, in prinesite sad, kakor zraven potočkov zasajene

rože“. (Sir. 39, 17.)

V v o d.

Več kakor 200 let je že preteklo, kar je sv. Dominik po volji prelube matere božje roženkranc vpeljal; kdo pa, ljubi kristjani, kdo sošteje milijone in milijone roženkrancev, ki so se že od tistega časa zmolili, kdo jih sošteje? Sošteje jih le Bog in

njegova sveta mati! Božje oko jih je vidilo, vse tiste pobožne roke, ktere z roženkrancem ovite so se proti nebesom povzdigovale; Marijino uho jih je slišalo, vse tiste resnične pozdravljanja, ktere so se v rožni molitvi k nji pošiljale. Koliko pobožnih kristjanov je že živelo, in jih še živi, kateri se ne vtrudijo s to molitvijo Marijo častiti, kateri nobenega tedna, morebiti nobenega dne ne zamudé, da bi roženkranca ne molili. Koliko dobrot, koliko gnad, koliko milost je že keršansko ljudstvo z molitvijo sv. roženkranca od Boga sprosil!

Jes, ljubi moji! Boga hvalim, da ste vi zmed števila tistih kristjanov, kateri zraven sv. križa tudi roženkranc za znamuje katoliškega kristjana imajo, in da vi vsi želite, z roženkrancem v roci umreti in pokopani biti. In prav imate, zakaj ta molitev je v resnici močna. Od moči te molitve bom tudi jes danes govoril, in vam pokazal

1. kaj nam koristi za telo, in

2. kaj nam koristi za dušo. Poslušajte!

V v o d.

Sv. roženkranc je za celo keršanstvo, kakor tudi za vsacega kristjana posebej nepremagljivo orožje zoper vidne in nevidne sovražnike, je gotov rešivni pripomoček v telesnih in dušnih nevarnostih. Kdaj se je še zgodilo, da bi tisti, ki so pobožno sv. roženkranc molili, v nevarnostih na suhem in na morju, v boleznih in smertnih težavah, v skušnjavah in priložnostih k grehu ne bili pomoči, tolažbe in poterjenja dobili? Molitev sv. roženkranca nam je v časni in večni prid, nam pomaga za telo in za dušo.

1. Kristjan, ljubi kristjan! ki si v revah in nadlogah, moli sv. roženkranc, in pomagano ti bo.

Ti, revež, ki kruha nimaš, moli roženkranc! Glej! Ubogi učenec, ki je v šolo hodil, po imenu Herman, je bil enkrat v veliki sili zavoljo časnih potreb. Kaj stori? Napravi se v cerkev in moli roženkranc. Kaj se zgodi? Mati božja mu pokaže kamen, pod katerim bo vselej toliko denarja dobil, kolikor mu bo potreba.

Žalostni zakonski ljudje, ki vsega v obilnosti imate, samo otrok ne, katerim bi svoje premoženje zapustili. Glejte! Blanka, fran-

cozka kraljica, je bila s sinom oveseljena, kakor hitro je začela goreče sv. roženkrane moliti.

Revna zakonska žena, ki si po svojem možu nesrečna postala, ker je pijanosti, igri in prešestvu vdan! Glej! Neka zakonska žena je svojemu možu roženkrane pod zglavje djala, in mož je v ponočni prikazni od poslednje sodbe tako strašno prestrašen, da v se gre in se poboljša.

Zatirana vdova, ki si s počasno pravdo pri sodbi na beraško palico prišla, moli roženkrane! Zakaj glej! Neka vdova je z molitevjo sv. roženkrane tako opravila, da je sodnik poslednjič trikrat pravico jej prisodil, dasiravno ga je volja bila, sodbo zoper njo skleniti.

Pobožni mladenec, ki si slabega uma, in se težko učiš! glej! Sv. Albert veliki, ki je tudi, kakor pravimo, terdo glavo imel, je z molitevjo sv. roženkrane tako daleč pripravil, da se med nar bolj učene prišteva.

Ubogi bolnik, ki v svoji postelji po dnevu in po noči velike bolečine terpiš! Glej! Reginald, Orleanski korar, je pri tisti priči ozdravel, ko je sv. Dominik roženkrane zanj molil.

Poslušajte še eno prigodbo, iz ktere bote razvidili, da je božja previdnost nekega mladenca rešila grozovitne smerti. — Mlad človek iz Irzke zemlje, ki šteje k Angleškemu kraljestvu, od revnih staršev rojen, se je podal na Angleško, službe iskat. Priden je bil, se lepo obnašal in se s tim svojemu gospodu, ki je bil bogat kupčevavec, tako zlo prikupil, da mu je svojo edino hčer v zakon obljubil. Nekaj tednov pred poroko je ta mladenec potoval na Irsko v svojo domačijo, da bi svoje starše obiskal, od katerih že zdavnej nič slišal ni. Ker mu pa ni znano bilo, kje zdaj stanujejo, hotel je poprej v mesto k gosposki iti, da bi tam zvedel za njih stanovanje. Le nekatere ure je že do mesta imel, kar se huda ura napravlja, in tudi noč se že bliža, in bil je prisiljen v samotni bajtici ostati. Bila pa je bajtica stanovanje njegovih staršev, kateri ga pa niso poznali, in tudi on staršev ni poznal. Ta dva zakonska človeka sta med tem časom, kar je sin od njih šel, s svojim lastnim zadolženjem v nar večjo revščino prišla; in k njih siromaštvu se je še hudobnost pridružila; že večkrat sta ptujce, ki so pri njima prenočili, poropala, ubila, in mrtve trupla v bližnjem močvirju vtopila. Tudi s tem popotnikom, ki sta ga za bogatega človeka spoznala, sta mislila kaj takega storiti. Ptujec je kmalo zapazil, v kako neprijazno prenočišče da je zašel, in zato se je precej na pot odpravljal. Pa kerčmar in kerčmarica ga nikakor nista hotla spustiti, in videl je, da, če se jima ne vda, da

ga bota tudi s silo piderževala. Torej mu ni družega kazalo, kakor ostati, in prosil je, naj mu spavnico odkažejo, in tam, ko je sam bil, se na kolena vergel, in je prav priserčno Boga prosil za pomoč in rešenje. Ko je že dolgo tako molil, se je na posteljo vlegel, luč pa je goreti pustil, vzel je svoj roženkranc v roke, in je na postelji molil; poslednjič pa ga je spanje premagalo. Okoli pol noči je stopila kerčmarica, ktera je umorstvo doprinesti sklenila, s sekiro v izbo, da bi bila ptujcu glavo ž njo razbila. Prestrašena obstoji pri vratih, ko izbo razsvitljeno najde, in misli da je ptujec zbuhen. Toda iz njegovega sopenja kmalo spozna, da spi; torej bližej k postelji stopi, in že vzdigne sekiro, da bi ga vsmertila, — kar vglada v roci spijočega roženkranc, ki se jej znan zdi, ga pregleda bolj na tanko, in vidi, da to — je ravno tisti roženkranc, ki ga je pred 20 leti svojemu sinu dala, ko je od doma slovo vzel. Zdaj bližej ogleduje obraz spijočega, oh! zdaj spozna, da je ta njen sin, in misel, da bi bila kmalo morivka svojega lastnega sina postala, ta misel jej tako močno serce presune, da na ves glas zavpije, in nezavedena na tla se zgrudi. Na ta hrup se spijoči zbudi, in na njegov klic priteče mož, in ko se mati spet zavé, spoznajo eden družega, in vidijo, kako jih je strašnega hudodelstva velike nesreče božja roka obvarovala. Mati je tako zlo žalovala, in jokala, da je malo dni potem od žalosti umerla. Oče pa je še nekatere leta živel, in je ojstro pokoro delal za svoje storjene hudobije.

K tej resnični prigodbi družega premišljevanja ne pristavljam; vidili ste, da to je bila ena zmed brezštevilnih čudapolnih dobrot, ki jih je Gospod po sv. roženkrancu svojim vernim delil. Jes ne dvomim, da tudi vi ste že poskusili, kako močna molitev da je sv. roženkranc, tudi vaš roženkranc vam je spominek velikih dobrot, ki ste jih od Boga že sprosili. Dostikrat ste že bili v potrebah, v nadlogah in v žalosti, vaš roženkranc je vaš edini prijatelj bil, vi ste ga molili, in ste bili vslišani.

2. Pa zadosti naj bo od časnih dobrot, premišljajmo zdaj še dušne dobrote.

Koliko je sv. Dominik s sv. roženkrancem opravil! Kjerkoli je ta molitev vpeljana bila, povsod so ljudje svoje življenje poboljšali, in če je kdo hudobno živel, s perstom so nanj kazali in rekli: Ta hudobni kristjan roženkranca ne moli.

Z molitevjo sv. roženkranca so kristjani dvakrat Turka otepli, in odpodili, da keršanske vere z mečem ni zaterl.

Na molitev sv. roženkranca je bilo deleč razširjeno krivoverstvo Albigecev vstavljeno.

Tudi to le se je enkrat prigodilo. Sv. Dominik je videl enkrat v prikazni, kako je Kristus Gospod s tremi pšicami svet vničiti in pokončati hotel. Tedaj pa je Marija na svoje kolena padla in ga prosila svetu prizanesti, in je obljubila, da sv. Dominik bo z oznanovanjem sv. roženkranca svet zboljšal, in Gospod je bil na to potolažen.

V Leta 1700 je neki klosterski duhoven po imenu O. Rozenberger bukve na svitlo dal, v katerih je silno veliko duhovnih dobrot popisal, ki so jih ljudje po molitvi sv. roženkranca od Boga zadobili.

Roženkranc je bil, s katerim je neki kartuzianski mnih trumo tolovajev spreobrnil, ki so njegov samostan poropali in mnihe odgnali.

Roženkranc je bil, ki je nekega Antonija, ki je od vere odpadel, keršanstvu spet pridobil, in ga marternika storil.

Roženkranc je bil, ki je dva Francoza, ki sta v sovraštvu živela, spet prijetla storil in ju pomiril.

Roženkranc je bil, ki je nekemu Meksikanskemu mladenču milost in moč podelil, da je zapustil pregreho nečistosti, ki mu je v hudo navado zašla.

Roženkranc je bil, ki je nekemu Avguštinu Navas, Valenskemu mestjanu, k denarju pripomogel, ki ga je bogatemu plemenitniku posodil, kateri čeravno zlo bogat, pa je vendar tako skop bil, da tega, kar je drugim dolžen bil, nikakor plačati ni hotel.

K tem izgledom le še enega pristavim. — Eden nar imenitnih pridigarjev poslednjega stoletja bil je enkrat ponoči poklican k mladenču zlahtnega stanu, ki je bil od mertvouda zadet, da bi ga bil spovedal. Hitro se k njemu podá, pa ga že brez zavednosti najde. Ko se jutro napoči, gre v cerkev in sv. mašo od prečiste device Marije za njega opravi. Po dokončani sv. maši mu je bilo povedano, da bolnik se spet zave. Naglo gre k njemu, in ga najde v nar serčniši žalosti zavoljo storjenih obilnih grehov; pripravljen je bil ta mladenec v pokoro svojih grehov z veseljem dati svoje življenje. Mladeneč se spove, in z nar večo pobožnostjo sv. zakramente prejme. Spovednik je ostermel nad tem, in ni vedel, komu bi pripisal čudež božje milosti do človeka, katerega hudobije so le predobro znane bile. Vpraša bolnika; in ta mu je z jokom in prežaljenim glasom odgovoril: Oh, moj Oče! jes se imam za to milost le božji usmiljenosti in priprošnji Marije zahvaliti; gotovo je Ona vaše in moje matere molitve uslišala. Na smertni postelji

me je moja mati k sebi zaklicala, in ko mi je povedala, kako je nepokojna zavoljo nevarnost, v ktere boim med svetom zašel, mi je še te le besede rekla: „Jes te zapustim pod varstvom prečiste device Marije. Le samo to, moj ljubi sin, mi obljubi, le edino to, za kar te, kakor zastavo tvoje ljubezni do mene prosim, in kar ti bo le malo truda prizadjalo, da namreč vsakdan roženkranc moliš“. Jes sem ji obljubil; jes sem ga s premislikom molil; pa spoznati moram, da že deset let nisem k službi božji hodil, in tudi nič ne molil, kakor sam roženkranc“. Spovednik ni dvomil, da je njegovemu spovedencu gnado resnične spokornosti Marija s svojo mogočno priprošnjo pri Bogu sprosila. Bil je pri njem do zadnjega zdihleja in imel je sladko tolažbo, da ga je popolnoma z Bogom spravljeneга spremil v večnost.

S k l e p.

Iz do zdaj povedanih izgledov lahko razvidite, kako koristna da je molitev sv. roženkranca za telo in za dušo. Zato ljubi kristjani! naj ti bo ljuba ta molitev, in rad jo moli. To da nikar je moli le z besedami, ampak tudi v mislih, ne samo z ustmi, ampak tudi v sercu. Premišljuj pridno vsako skrivnost, ki jo k Češčenamariji pristavljaš.

Če torej veseli roženkranc moliš, obudi tudi ti v svojem sercu sveto veselje, kakor ga je Marija občutila, ko je Jezusa spočela, čez goro k Elizabeti nosila, kakor devica rodila, v tempelju Bogu darovala, in ko ga je bila zgubila, čez tri dni v tempelju zopet našla. Uči se, vse veselje v Jezusu iskati. — Kader moliš žalostni roženkranc, takrat žaluj z Marijo, ki je neizrekljivo žalost občutila ko je njen Sin kervavi pot potil, bičan, s ternjem kronan bil, težki križ nesel in v strašnih bolečinah na križu umrl. Uči se iz tega, raji umreti, kakor Kristusa z grehom križati. — Kader pa moliš častiti roženkranc, raduj se z Marijo, da je Jezus od smerti vstal in v nebesa šel; da je sv. Duha poslal, da je Marijo v nebesa vzel in v nebesih kronal.

Kdor tako moli, gotovo bo vslišan v življenji, in bo potolažen umrl, in večnega pogubljenja obvarovan. — Mislite si mater, ki edinega otroka ima, pa ta otrok pade v brezen, le nektere stopinje še, in otrok je zgubljen, nektere trenutke še, in ni ga več. Tedaj odverže mati svoj pas, ga spusti doli v globočino, in tako potegne svojega otroka spet gori na svoje materno serce. Ta mati

je Marija, otrok si ti, pas, s katerim te reši, je sv. roženkranc. Torej nikar te molitve ne opuščaj, noben dan naj ne mine, da bi je ne molil, in kadar boš enkrat ležal na smertni postelji, tudi umirajoč derži roženkranc v svojih rokah, zakaj kdor na zemlji Marijo s temi rožami venča, temu pridobi Marija v deželi večne pomladi rožni venec neminljivega veselja. Amen.

V god obletnice posvečenja vseh cerkev.

(Od časti in spoštovanja božjih hiš; gov. M. T.)

„Vidil sem sveto mesto, novi Jeruzalem, priti z neba od Boga, pripravljeno, kakor nevesto, ki je napravljena svojemu možu“. (Skr. raz. 21, 2.)

V v o d.

Kedar se kak kralj ali cesar s svojo nevesto zaroči, tedaj mu je prva skerb, da njegova zaročnica prejme kraljičino lepoticje. Tako, ko je bil kralj Asuer svojo poprejšno ženo Vasti zaverigel, in si najlepšo in pobožno Judovsko hčer Ester za svojo nevesto zvolil, pravi sv. pismo (Est. 2, 17. 18.), jej je kraljevo krono na glavo djal, in zapovedal, da naj se vsem njegovim pervakom in služabnikom v kraljestvu za voljo Esterne zaročitbe in ženitve velik obed napravi. Tudi svojim podložnim je za tega del veliko davkov odpustil in obilno darov razdelil.

Tako se je Kristus v novi zavezi, ko je Judovsko shodnico starega zakona overgel, s sv. cerkvijo, kot s svojo nevesto, zaročil in jej obljubo storil, da hoče ž njo sklenjen ostati do konca sveta. K tej Kristusovi cerkvi se štejemo tudi mi in naše hiše božje. Tudi od njih veljajo besede sv. Janeza v skrivnem razodenji: „Vidil sem sveto mesto, novi Jeruzalem, priti z neba od Boga, pri-

pravljeno, kakor nevesto, ki je napravljena svojemu možu“. Iz tega zamoremo skleniti, da nebeški kralj Kristus hoče, naj to njegovo nevesto na zemlji vsi spodobno častimo in spoštujemo. Zato hoče, da se mu te hiše z najlepšimi slovesnostmi od škofovih rok v prijetne stanovanlišča posvečujejo. In ravno danes obhajamo častiti spomin in obletnico tistega dneva, ko se je nebeški ženin, Jezus Kristus, po škofovem posvečevanju z našimi cerkvami zaročil, da ne le od Salomonovega tempeljna, ampak še veliko bolj od naših cerkev veljajo besede Božje: „Zvolil sem si ta kraj in ga posvetil, da je moje ime v njem na večno, in moje oči in moje serce naj tukaj ostanejo vse dni“. (II. Paral. 7, 16.) Vidite, koliko spoštovanje moramo tem Božjim stanovanliščem skazovati, v kako veliki časti jih imeti! Zato vam želim od časti in spoštovanja, ki ju do Gospodovih svetišč imejte, z Božjo pomočjo danes nekoliko več spregovoriti, in vi me v svoj poduk zvesto poslušajte! Začnem v imenu Jezusovem!

Razlaga.

Že natora sama je ljudstva vseh časov morala, da so ali spoznanega Boga, ali pa nepoznane bogove kot svoje molike častili. Zato so že od nekdaj posebne tempeljne zidali, da so v njih proč od drugega hrupa po svojih šegah molili in darovali. Tako, postavim, so se stari molikovavci ponašali s prevelicim tempeljnem v Efezu, katerega so delavci skoraj iz vse Azije celih 220 let narejali. Bil je iz samega belega marmeljna in je stal na 12 stebrih, katerih vsak je bil z zlatom in z drazimi kameni bogato vdolan. Take kraje so pa že neverni molikovavci posebno častili, ker so med daritvami vsi terdo molčali. Imeli so v tempeljni posebnega razglasovavca, ki jih je opominjal z besedami: „Molčite! tihoto ohranite!“ Tako imajo še celo Turki za greh, pse ali druge nečiste živali v njih mošeje voditi. Kaj bi ti neverniki še le storili, ako bi imeli tempeljne pravega Boga? Zveličani Arzeni, vidivši lepo sčesano in nalipšano žensko, se je zjokal, da on nima toliko skerbi za svojo dušo, kolikor jo ima ta ženska za svoje telo. Tako bi se morali mi pri pogledu na nevernike zjokati, da stanovanliščem živega Boga toliko časti ne skazujemo, kolikoršno molikovavci skazujejo tempeljnem svojim lesenih molikov. Zakaj pri nas se ne le tiste velike dragocenosti in potratljivi stroški pri cerkvenem zidanju in pri vsi njeni opravi pogrešajo, temuč manjka še veliko več tiste molčečnosti in tihote, manjka tistega zamak-

njenja v svete skrivnosti, katerega svetost teh krajev in njih opravila od nas zahtevajo. Kako nas celo neverniki osramoté, imamo ne le nad zapuščenimi cerkvami, ampak še bolj nad nespodobnim vedenjem nekterih brezbožnih žalostne spričala, ki so brez vse molitve k večemu po telesu pričujoči, sicer pa se na desno in na levo, naprej in nazaj odrezovajo, kakor bi bili v štacuno na razgled, ne pa v cerkev molit prišli. Žalostne spričala, kako malo se sedaj hiše božje časté, so nam nepotrebni pogovori in smeh, dremota in posvetnih skerbi polne serea v njih, tako, da marsikterim bolj, kakor Judom velja graja Kristusova: „Hiša moja je hiša molitve; vi pa ste jo storili jamo razbojnikov“.

Ako se od nevernikov ozremo na Izraelsko ljudstvo, v koliki časti so pač oni imeli Jeruzalemski tempelj! koliko zlata in srebra je že kralj David zanj pripravil! S kolikimi brezštevilnimi stroški ga njegov sin Salomon dozidal! Ne le doma v svojih shodnicah so z vso pobožnostjo Davidove psalme prepevali, temuč so verh tega morali vsi možki od 12. do 60. leta trikrat na leto k praznikom v Jeruzalem popotovati. Nobeden iz med njih, razun duhovnov, ni smel stopiti v svetišče tempeljna, temuč so zunaj po dvoru stali. V tempelju sedeti razun kralja in velikega duhovna ni bilo nikomur pripuščeno. V svetišče tempeljna Bog varuj koga kakor velikega duhovna enkrat v letu na veliki dan sprave! In kaj je bilo v presvetišči tempeljna tako častitljivega? Bila je v njem skrinja zaveze; nad njenim zlatim pokrovom sedež božjega veličastva, po dnevi v podobi oblaka, po noči v podobi ognjenega stebra; ob straneh pa sta bila dva priklonjena Keruba. V skrinji so bile shranjene Božje zapovedi, zlata posoda mane, Aronova palica in Mojzesove bukve. Poglejte! in to so v toliki časti imeli, da so se Judje, kolikorkrat so molili, vselej k tistemu kraju obračali, kjer sta tempelj in skrinja zaveze stala. Še Daniel v Babilonski sužnosti, kolikorkrat je k Bogu molil, je vdpiral okna tisti strani, proti kateri je bil Jeruzalem obrnjen, kakor so drugi Izraelci ob Babilonskih potocih svoje citre na verbe obešali in se s solzami ozirali proti Sionu, zdihujoč po tistih srečnih in veselih časih, ko so ondi svojemu Bogu hvalne pesmi peli. —

Ako pa spoštovanje, ki ga sedaj nekteri kristjani do Božjih svetišč imajo, primerjamo s spoštovanjem, ki so ga imeli Izraelci do svojega tempeljna, ali se ne bomo čudili znemarnosti in mizeri tistih, katerim je vsak pot do cerkve predolg, vsako vreme do božje službe neugodno? In če zraven še svetost naših cerkev privzamemo, v katerih ni več mrtva, ampak živa mana, ne postavljamo ampak postavodajavee, ne skrinja zaveze, ampak zaveznik Jezus Kristus sam pričujoč, ali se ne bomo zavzeli nad vedenjem tistih,

kterim nedelje in prazniki niso več dnevi počitka in skerbi za dušo, ampak delavniki v satanovi službi, v nezmernosti in požrešnosti, v pijanosti in nečistosti, v ponočnem rogoviljenji in divjem kriku? zavzeli se nad tacimi, katerim cerkve, božja služba in daritev sv. maše niso več svete opravila, in zato v njih ne molijo, se ne prekrižajo in ne poklekujejo, ali k večemu po lovsko eno samo koleno pripogujejo? Ali ne bo Bog teh in enacih z ognjeno strelo pokončal, kakor Aronova sinova Nadaba in Abiuda, ki sta se zoper skrinjo zaveze pregrešila, in zato pri tej priči bila od ognja požerta? Zato, kakor je kdaj diakon verne svaril, tako tudi jaz vam rečem: „Sancta sancte!“ to je: S svetimi reči mi je treba sveto ravnati.

Vse drugačno spoštovanje do Božjih hiš so imeli prvi kristijani, ki naj vam bodo zato v tem naš zgled. Da vam ne bom pravil od veliko darov, zemljišč in pravic cerkvam podeljenih, katerih ste sami lahko priče, opomnim med družim cesarja Konstantina Velicega, ki je po zmagi nad Maksencijem prvi zmed vladarjev kerščansko vero sprejel in kristjanom dovolil, da so smeli iz podzemeljskih jam svoje altarje na beli dan pokazati in cerkve očitno zidati. Z ravno tistimi rokami, s katerimi je deržal geslo slovitega Rimskega cesarstva, se ni sramoval motiko vzeti, zemlje izkopati in je na svojih ramah proč nesti, da je tako vogelni kamen Šent Peterske cerkve v Rimu postavil. — Opomnim vam cesarja Karola Velikega, ki se je vkljub vseh deržavljanskih opravil vendar 4krat na pot v Rim podal, obiskat veličansko cerkev sv. Petra in Pavla, in nobenkrat je ni obiskal, da bi se pri njenem pogledu ne bil veselja izjokal. Da, v sredi svojih zmag je s sovražniki mir sklenil, naj bi ne bil zamudil grobov teh pervakov iz med aposteljnov počastiti. Ravno tako je sv. Elizabeta iz spoštovanja do cerkve svojo kraljevo krono vselej z glave djala, kolikorkrat je v kakošno cerkev prišla. Zopet drugi so si vselej roke umili, preden so v cerkev stopili, še drugi svoje orodje in krone zunaj cerkve puščali, in zopet še drugi so pri vходу cerkveni prag poljubovali, in med božjo službo se nikdar usedli. Marsikaj tega sedaj sv. cerkev ne tirja, tirja vendar časti in spoštovanja, ker je naša mati, in zato po pravici sme tistim, kateri jo onečaste, reči: Otrok spoštuje svojo mater; ako sem pa jaz mati, kje pa je moja čast? Kolika čast in spoštovanje do Božjih hiš so tudi naši nekdanji spredniki imeli, nam samo po Kranjskem 308 farnih cerkev, ena lepša memo druge, 1020 podružnic, 7 samostanskih cerkev in 150 kapelie lepo spričevanje daje, nas pa tudi spodbada, da naj svoje sprednike goreče posnemamo.

Kako sv. cerkev sama tiste kraje, kjer obhaja skrivnosti sv. vere, časti in spoštuje, vidimo iz tega, ker jih celo od škofa-

vih rok skoraj ravno tako, kakor svoje mašnike, posvečuje. Da od vseh teh obredov ne bom govoril, le omenim, da gredó trikrat okoli in okoli zunaj cerkve, in jo gredé po zidu kropé, rekoč: „V imenu Očeta in Sina in sv. Duha“. V cerkev gredoč prag zaznamovajo s sv. križem. Na sredi cerkve klečé molijo cerkveno pesem: „Pridi, Stvarnik sv. Duh“, in potem litanije vseh svetnikov. Ko pa pridejo do besed: „Da vsem vernim dušam večni pokoj dodeliš“, škof vstanejo, in rečejo: „Da ta kraj obiščeš, — da ga angelom v varstvo zročiš, — da to cerkev in ta altar blagosloviš; † sebi odločiš † in posvetiš †; prosimo usliši nas!“ Po dokončanih še družih šegah gredó posvečevati altar. Naj poprej ga na petih krajih z novo žegnano, s solijo, s pepelom in vinom zmešano vodo prekrižajo. Potem gredó 7krat okoli njega in ga gredé kropé; potlej gredó trikrat okoli in okoli znotraj po cerkvi, potem po cerkvi gori in doli in zopet počes v podobi križa in tla in stene kropé. Sedaj še le se svetinje svetnikov v procesiji v cerkev prenesó. Poprej pa se cerkvene vrata s sv. križmo namažejo, in ravno tako votlina v altarlji, v katero jih škof sami zazidajo, in potem s sv. oljem in s sv. križmo, in zopet z obema skupaj altar na petih krajih s sv. križem zaznamujajo. Pa ne le altar, ampak tudi cerkvene stene škof s sv. križmo v podobi sv. križa na 12 mestih, kjer v spomin na 12 apostelnov 12 sveč gori, pomažejo in vsak križ trikrat pokadé. Ti križi se poznejše večidel zmalajo in na stenah ostanejo, v spomin, da je cerkev od škofa posvečena. —

Že edine te šege pri posvečevanju morajo v kristjanih čast in spoštovanje do božjih hiš buditi, ker je vse, kamor se v cerkvi ozremo, sveto in Bogu Najsvetejšemu v službo odločeno. Zato je pač gotovo velika nespodobnost take svete kraje, bodi si zunaj ali znotraj, kaj omadeževati, oskruniti ali onečestiti, kar se pa, žali Bog! velikrat ne le zunaj cerkve, ampak tudi v cerkvi, zlasti na stopnicah na kor, ali na koru samem marsikje pogostoma godi. Zato ne pozabite besed očaka Jakopa, ker še bolj, kakor od njegove prikazni na potu v Mezopotanijo, veljajo od naših cerkev, ko je rekel: „O kako strašen je ta kraj! V resnici, tukaj ni nič drugega, kakor hiša Božja, in vrata nebeške“.

Naj večja čast in vse spoštovanje pa gre našim cerkvam zato, ker v njih celo nebeški duhovi prebivajo in njih varujejo. Sv. Krizostom pravi: „Polne so cerkve breztelesnih moči“; in drugod: „Ali ne veš, da z angelji stojiš, ž njimi poješ, ž njimi himne izrekaš?“ Porok tega nam je opat Nil, ki od sv. Krizostoma škofu Anastasiju piše, da je skoraj vselej, kolikorkrat je sv. Krizostom maševal, videl angele z veliko tihoto in častjo krog njega stati in služabnikom streči pomagati. Tudi je bil angel

viditi pred vratmi Carigradske cerkve, odganjajoč vojščake, ki so hotli sv. Krizostoma vjeti. Še celo sv. pismo nam pripoveduje, da sta dva Angela tepla Heliodora, ki je hotel tempelj oropati.

Pa ne le angeli Božji, ampak celo Bog sam, naš Odrešenik Jezus Kristus, časti naše cerkve s svojo vedno pričujočnostjo v zakramentu sv. Rešnjega Telesa. Sv. Krizostom piše: „Cerkev je kraljestvo Božje, nebesa same; ako ne veruješ, poglej na to mizo“, to je na altar. In v resnici, kaj drugega, kakor pozemeljske nebesa so naše cerkve? Saj, kjer je Bog, tam je nebeški predvor, tam so nebesa že na tem svetu. Kakor zelo je toraj Kristus spoštoval ženitnino v Kani, da se je je hotel osebno vdeležiti, še bolj spoštuje naše cerkve, ker hoče v njih ostati do konca sveta.

S k l e p.

Kristijani! ako se je kdaj Salomon Božji milosti pri posvečevanju Jeruzalemskega tempelja čudil, da se je Bog ponižal, ga s svojim veličastvom napolniti, in je rekel; „Je li verjetno, da bi Bog na zemlji z ljudmi prebival? Ako te nebesa, in nebes nebesa ne obsežejo, koliko manj ta hiša, ktero sem ti jez sozidal?“ (II. Par. 6.) Čudimo se veliko več kristjani, da imamo tako svete in strašne kraje, kjer sam Jezus Kristus, kot oče naših rev, zdravnik naših bolečin, najboljši pastir naših duš in vsa sladčica naših sere, v njih prebiva; tisti Jezus Kristus, ki bo prišel sodnji dan v oblaci neba, obdan od svojih angelov, z veliko močjo in veličastvom sodit žive in mrtve. Toraj čast in spoštovanje Njegovim svetiščem, da nam bo še On čast in milost skazal ob tistem strašnem dnevu! Amen.

Priidiga za god sv. arhangela Mihaela.

(Kaj nas uči ime Mihael in sv. angeli? gov. L. F.)

„Povem vam, da njih angeli v nebesih zmiraj gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih“. (Mat. 18, 10.)

V v o d.

Človek! poglej po zemlji, poglej in čudi se, koliko lepega je Bog stvaril. Kamor pogledaš, ali na desno ali na levo, ali kviško ali doli na zemljo, vse se giblje, vse miglje — vse živi in mergoli, vse je lepo in čudovito; reči moramo, Bog je napolnil to zemljo s svojimi čudeži. — Bog je pa stvaril tudi nebesa, „nebesa so delo tvojih rok“. — Ako je zemlja polna lepote in čudežev božje vsegamogočnosti, ali bodo mar nebesa prazne? Sv. vera nas uči, da je Bog tudi nebesa napolnil s svojimi stvarmi, ki so bolj popolnoma, kakor stvari božje na zemlji, še bolj popolnoma, kakor človek sam. In tem stvarjem pravimo angelji. Od njih nas uči, tudi vera, — kar že vsak majhen otrok ve, da so zgolj duhovi, ki nimajo trupla, kakor mi; imajo pa bolj popolnoma um, s katerim Boga vse bolj spoznajo in voljo božjo vse ložej zastopijo; imajo tudi voljo, s katero božjo voljo radi, hitro in na tanko spolnujejo. Angeljev viditi ne moremo, ker nam, dokler v mesu hodimo, ni dano, gledati v nebesa; od njih le toliko vemo, kolikor nam je sam Bog razodel in nas sveta vera uči. To pa, kar nas vera od angeljev uči, kaže nam jih tako lepe in dobre, da jih mora vsak kristjan ljubiti in častiti. Le 4 ali 5 godov je kat. cerkev v spomin angeljev postavila; god arhangelja Gabriela, — Rafaela, — dva goda sv. Mihaela in god vseh angeljev varhov.

V četrtek smo obhajali god sv. arhangelja Mihaela. Zato rej naj bode današnje premišljevanje o angeljih.

I. Kaj ime: Mihael pomenja in kaj nas uči?

II. Kaj sploh o angeljih vemo in kaj naj se iz tega učimo?

O vi ljubi angelji božji! ki vedno gledate obličje božje in božjo voljo radi poslušate in radi spolnujete, bodite nam izgled, kako imamo poslušati in spolnovati besedo božjo!

I. Del.

Kaj pomenja to ime: Mihael? — V naš jezik predstavljeno, pomenja: „Kdo je, kakor Bog? Ko je se Lucifer, prvi in nar popolnejši izmed vseh angeljev, spuntal zoper Boga in ž njim veliko število družih angeljev; ko so odrekli Bogu pokorščino, in so se povzdignili in hotli biti, kakor Bog; — tedaj se vzdigne zoper Luciferja in njegovo derhal sv. angelj Mihael. Z močnim glasom zaupije: „Kdo je, kot Bog“? Začne se boj, hud in terd. Mihael s svojimi angelji zmaga; zatorej ga Bog postavi za vojskovodja v boju; Luciferja in ž njim vse druge prevzetne angelje potisne v pekel. Tako nas uči sv. vera in Jezus je povedal to, ko je rekel: „Vidil sem Satana kakor blisk iz neba pasti“. (Luk. 10.)

Vsegamogočni Bog ni potreboval pomoči od angelja Mihaela. Sam je imel moči, prevzetnega Luciferja in vse druge nepokorne angelje iz nebes pahniti; pripustil pa je boj, da so se odločili dobri od hudih angeljev, da se je razodelo, kar je bilo dobrega in hudega med njimi.

Vidite in učite se, da Bog tudi angeljev ni pustil brez skušnje. Dasiravno jih je stvaril Bog popolnoma, kakor človeka, vendar je tirjal, da so mu pokorni. Kakor hitro so mu pokorščino odrekli, jih zaverže; iz angeljev postanejo hudiči.

Pa tudi prva dva človeka sta imela skušnjo; lahko zapoved jima Bog da. Pa v skušnji nista obstala; bila sta nepokorna; Bog jih iz raja ne potisne v pekel, kakor angelje — ker tudi Bog ne človeka ni tako popolnoma stvaril, ni tako bogato obdaroval, kakor angelje: „Malo pod angelje ga je ponižal“. In kakor čez prva dva človeka, pride skušnja nad vsakega človeka, da se mora odločiti ali za Boga ali za satana: „Vsakteri pa je skušan ali od sveta, ali mesa, ali hudiča.“ Gorje mu, če ne obstoji. Kdor je prejel od Boga več darov, njega bo Bog tudi ostreje sodil, če ne obstoji; večidel tak človek tudi globokeje pade in se težej spet

spokori, kot drugi, ki je prejel manj darov. So ljudje, kateri so prejeli od Boga visoko učenost; pa učenost jih rada oslepi, da Boga ne vidijo in nočejo spoznati; — s svojo pametjo hočejo v nebesa segati in božje reči pretuhtati — pa Bog jim pamet zmede in reče, do sem in nikar dalej. — Drugim podeli veliko moč in oblast na svetu; 1000 in 1000 ljudi se jim priklanja; v tej svoji moči se lahko prevzamejo, da si mislijo, da so več kot drugi ljudje. Pa „kdo je kakor Bog“ božja roka jim spet vzame moč in oblast, troni se poderejo, mogočni v prah zvernejo, slabe pa Bog poviša. — Temu ali uni da telesno lepoto; z obleko jo hoče povzdigniti, prilizovalci jo povišujejo tako dolgo, da jo omotijo; omotena in zapečljana je reva in zaničevana huje, kot druga, kateri je bil odrečena ta nevarni dar.

Dobro si zapomni kristjan! kakor angelji, moramo tudi mi skušnjo prestati; in skušnja je toliko huja, kolikor več darov si od Boga prejel. Nikar se ne prevzemi: to glej, da boš v skušnji obstal. Arhangelj Mihael se je za Boga vojskoval, ne, kakor da bi bil Bog potreboval njegove pomoči, ampak zato, ker so angelji in vse stvari od Boga stvarjene, da Boga časté in se za njegovo čast potegujejo.

Sv. Mihael je premagal satana in pokazal, da ni nihče, kakor Bog. Ljubi kristjan! tudi tebe in mene je Bog stvaril sebi v čast, to se pravi, tvoja in moja dolžnost je, Boga častiti, božjo čast poviševati na tem svetu, — se za božjo čast potegovati zoper vse, ki zoper božjo čast govorijo ali Boga žalijo s tim, da vsakoverstne grehe doprinašajo. Kako smo pa dosihmal to dolžnost spolnovali? Ali nismo bili večidel ali vsaj velikokrat sami tisti, ki smo Boga žalili, zoper božjo čast govorili, se zoper ali čez Boga povzdigovali? — Ali nismo bili velikokrat gluhi, ko smo slišali druge zoper božjo čast govoriti in delati? Ali nismo jim le pomagali, namesti da bi imeli se jim zoperstavljati, kakor je storil sv. arhangelj Mihael? O da bi bil vsak, ki nosi keršansko ime, tako serčen in goreč vojskovavec za božjo čast, kot je bil sv. Mihael, veliko bolji bi bilo med nami. Hudobneži svojih glav ne bi tako povzdigovali, božje ime in božja čast ne bi se tolikanj skrunila, Kristusova cerkev in pravični ne bi terpeli toliko preganjanja. Ali veste, kaj se na Laškem godi? Narprej so vzeli sv. Očetu nar lepše dežele, sedaj so cerkvi vzeli vse premoženje, ali ni to božji rop? Derzoviti puntarji po vseh deželah in tudi po naših ne mislijo drugega in vse sile in moči napenjajo, da bi cerkev božjo poderli, oni pa po svojih željah in strastéh gospodovali čez pravoverne kristjane.

Pomagavci Satanovi so, mi pa in komur je mar še za Boga, za svojo dušo, za kerščansko ime, bi imeli biti, kakor sv. arhangelj

Mihael. — V sv. pismu stare zaveze najdemo zapisano, da se je sv. Mihhael večkrat postavil na čelo armade ali vojske, koja se je vojskovala za pravično reč. Tudi v noveji zavezi je bilo keršanskim vojskam večkrat pomagano od angelskih trum, kterim je bil vojskovodja sv. Mihael; tako so verovali. Zatorej so pa tudi keršanski vojšaki sv. Michaela za svojega patrona si izvolili in njega častili, veliko cerkev in kapelice je bilo njemu posvečenih. Učimo tudi mi se od sv. Mihaela za pravično in dobro reč, za božjo čast in slavo vselej brez strahu, serčno in stanovitno se vojskovati rekoč: „Kdo je kakor Bog?“

II. Del.

Kaj sploh o angeljih vemo? kaj se od njih učimo?

a. Vera nas uči, da so angelji zgolj duhovi, ki imajo um in voljo, telesa pa nimajo. . . Tudi človeku je Bog dal um, da ga spozna, dal človeku voljo, da ž njo voljo božjo spolnuje; pa človek, dokler je na svetu, v truplu ali telesu hodi, je podveržen marsikterim slabostim, je podveržen terpljenju, težavam, nadlogam, ktere so nasledki poerbanega greha. Téh pomanjkljivost in slabost, teh rev in težav angelji nimajo, ker nimajo telesa in v nebesih prebivajo. Preljubi! veste, kaj nas vera uči? Kristus je rekel, da gre v nebesa, pripravljat nam prebivališč, da bomo tudi mi, kjer je on. Kedar bo za nas minul ta svet, kedar bodo se naše duše ločile od trupel in bodo na sodbi božjej za čiste spoznane, tedaj bomo sprejeti v te prebivališča, ktere nam je Kristus pripravil; v prebivališča sv. angeljev, ki Boga gledajo in mu večno slavo prepevajo.

„Kedar bo pa prišlo, kar je popolnoma, minulo bo, kar je nepopolnega“ (nedoveršenega). I. Kor 13. 11. Minule bodo vse solze in bridkosti, pod kterimi zdihujemo; naš um bode popolnejši, in podoben angeljskemu umu; naša volja bo kakor angeljska volja z voljo božjo se združila, da ne bomo poznali drugega veselja, kot voljo božjo spolnovati. Spominjaj se, o človek, da so angelji v nebesih, in da je v njih družbi in med njimi tudi tebi prostor pripravljen. Glej, da tako živiš, da boš po milosti božji tudi vreden, med to družbo sprejet biti; potem pa ne boj se vmreti.

To truplo, ki ga sedaj imamo, bo scer v zemlji razpadlo, pa v častitljivejšem bo nas Kristus obudil na sodnji den. Naši duhovi ali duše grejo že po smerti pred Boga; in če bojo duše za pravične najdene, bojo tudi trupla ali telesa na sodni deležne poveličanja ali zveličanja: „Trohljivo se truplo vseje, nestrohljivo bode vstalo.“

Angelji nimajo teles in tudi naše trupla kakor, jih imamo sedaj, niso pripravne, za tisto nebeško veselje, ktero je nam pripravljeno; zatorej bodo spremenjene.

Iz tega se pa tole učimo. Tudi za truplo moramo skrbeti, dokler smo na svetu, in moramo njegove slabosti poterpežljivo prenašati. Ali več, kot za truplo, moramo skrbeti za dušo, kakor tudi že Kristus nas opominja: „Kaj pomaga človeku, ako celi svet zadobi, na svoji duši pa škodo terpi?“ (Mat. 16. 26.) Kolikor več si prizadevamo za dušo skrbeti, božjo voljo spoznati, božjo voljo spolnovati, toliko podobnejši smo angeljem že na tem svetu in toliko vrednejši bomo, sprejeti biti v njih sveto veselo družbo.

Tam pa se bo spolnilo, kar sv. apostel uči: „Zdaj le vidimo, kakor v zerkalu, takrat pa bomo vidili od obličja do obličja. Zdaj spoznamo le nekoliko, takrat pa bomo spoznali, kakor smo bili sami spoznani“. I. Kor. 13, 12—13.

Naša sv. vera nas uči, da je več verst ali stopinj angeljev, nekteri so na viši stopinji popolnosti, drugi na nižji. Sv. učeniki razločujejo 9 verst in se imenujejo, takole: Serafini, kerubini, troni, gospodstva, oblasti, moči, knezi, arhangelji, angelji. Pa med njimi ni nevošljivosti, da bi eden drugemu zavidali večjo oblast in višo popolnamost — ampak večna ljubezen. Ker ljubijo Boga, ljubijo se med seboj in ljubijo tudi nas ljudi, ki smo na svetu. Oni želijo, da bi mi vsi prišli v njih družbo in pred obličje božje; oni za nas Boga prosijo, nam usmiljenje sprosijo, nesrečo in nadloge odvrčajo, nas pred hudim in grehom posvarjajo in k dobremu priganjajo, kolikor jim je dana moč in oblast; v tem je njih veselje in sreča. Angelj pelje Lota in njegovo ženo iz Sodome. Petra iz ječe, varuje tri mladenče v razbeljeni peči, varuje Daniela med levi, varuje Tobija na poti; posebno radi nam pomagajo v smertni uri. Angelji čakajo na duše pravičnih, da jih spremijo pred božji tron. —

Angeljev je veliko, pa več verst in več stopinj popolnosti, pa vendar ni med njimi sovraštva, ampak večna ljubezen; ni nevošljivosti, ampak prijaznost in zastopnost, tudi, prevzetnosti ni, ampak ponižnost. Med ljudmi je pa toliko prevzetnosti, če kateri le misli, da je kaj več, kakor drugi; toliko nevošljivosti, če ima drugi le trohico več ali boljše življenje; toliko krivice, če ima kateri le več moči, da jo more delati; toliko sovraštva in preganjanja večidel zavoljo praznih in abotnih reči! Kako hočemo biti enkrat deležni nebeškega veselja, ako se tukaj tako sovražimo in preganjamo; sovraštvo nè more iti tje, kjer prebiva večna ljubezen, tudi nevošljivost ne pojde tje, kjer je zastopnost in dobroserčnost. Pustite sovraštvo, nevošljivost, prevzetnost, in bodite kakor angelji,

ki ne poznajo druge sreče in drugega veselja, kakor nam ljudem, dokler smo na svetu pomagati k zveličanju. Zato je pa tudi človek, ki svojega bližnjega ljubi in za njegovo dušo skerbi, podoben angelju in bo imel enkrat plačilo angelsko. Stariši, učeniki bodite taki angelji svojim otrokom in vsem, ki so vaši skerbi izročeni!

S k l e p.

Najte da kratko ponovim, kar sem vam razložil.

Kaj pomenja ime Mihael? Kdo je, kakor Bog? Mihael je tisti angelj, ki se je prevzetnim angeljem zoperstavil in se za božjo čast vojskoval. Bodimo tudi mi taki Mihaeli, kedarkoli in kjerkoli vidimo hudobneže se vzdigovati zoper Boga in njegovo sv. cerkev. Greh bi bilo, pri takih naklepih molčati, še veliko hujše pa in hudobniši, ko bi mi sami Bogu nasprotovali ali božjo čast skrunili. Kdo je, kakor Bog? On je nar popolniši, ti pa o človek si proti Bogu kakor červ v prahu, kako moreš Bogu se zoperstavljati?

Neštevilno veliko angeljev je Bog stvaril in v nebesa poklical, pa vsi niso obstali, veliko jih je pri skušnji odpadlo; angelji so postali hudiči. Tudi nam je rečeno: Veliko je poklicanih, malo pa izvoljenih, bomo tudi mi med njimi?

Sv. vera nas uči, da angelji Boga gledajo, da pa tudi nas ljubijo, varujejo in si prizadevajo, nam pomagati, kakor morejo. Vera nas tudi uči, da se med angelji tudi nam prebivališča pripravljene. Kako srečni smo, da so nam dani tako ljubi in zvesti prijatelji, ki nas nikjer in nikoli ne zapustijo: O da bi jih tudi mi nikoli ne zapustili, ampak jih slušali in ubogali in jih častili kakor se spodobi. — Nar večja sreča nas čaka med njimi.

Skerbimo, da bomo vredni te prevelike sreče. Velika sreča, veliko plačilo se ne dobi zastonj: Poglejte sv. Mihaela, kaj derži v roci? Vago ima, na kterej se duša tehta s svojimi deli. Na enej skledici so nabasani naši grehi, na drugej pa naše dobre dela. Ktera skledica bo potegnila? Bog daj, da potegne tista z dobrimi deli. Po tem dobimo od Boga pri sv. angeljih večno, nebeško plačilo. Amen.

73

Pridiga za zahvalno nedeljo.

(Bodimo Bogu hvaležni! gov. J. R.)

„V vseh rečeh se zahvalite, zakaj to je volja božja v Jezusu Kristusu do vas vsih“.

(1. Tes. 5, 18.)

V v o d.

Ššli smo se danes v to božjo vežo zahvalit vsegamogočnega Boga, našega nebeškega Očeta, očitno in slovesno za letošne pridelke; ga zahvalit ne s posameznim, ampak z združenim glasom in srcem, da je spet letos svojo dobrotljivo roko nad nami široko odperl in nas in našo živino s potrebnim živežem preskerbel. Tudi ubožec, ki nič pridelal ni, naj danes Bogu glasno hvalo poje, ker bo tudi njega letos več, kakor v slabi letini doletelo; vbožcu med premožnimi vselej bolje gre, kakor pa med vbožnimi. — Berač med zgolj berači bi gotovo po pasje stradal. — Poglavitne kmetijske dela so za letos končane; brane in plug; krivic, kosa in serp bojo nekaj časa mirovali; s polja ste se spet v svojo hišo umaknili, uživat božji blagoslov in žulje svojih rok. Se vé, da vam delo tudi zimski čas poteklo ne bo in spošten človek nikdar lenobe ne pase, pa teža in soparca leta je prebita in le skerb vam je nabita, blagoslov prav obračati, — presoditi, koliko ga za domačo potrebo prihraniti, koliko pa in kako v denar spraviti.

Ako je slehern dar božji hvale vreden, gotovo je tudi veliki kup vseh letos od Boga prejetih dobrot tudi cele kupe hvale vreden, in jes, kakor keršanski učenik imam dolžnost, te dobrrote vam pred oči postaviti in vas zavoljo njih k hvaležnosti obuditi po besedah sv. Pavla: „V vseh rečeh se zahvalite, zakaj to je po keršanski veri vam oznanjena volja božja“. Hvaležnost je tedaj božja zapoved, je dolžnost slehernega kristjana. Bog nam pošilja svoj blagoslov, in za-nj družega ne tirja, kakor da smo mu za blago-

slov hvaležni in smo vredni blagoslova. Da bomo Bogu za blagoslov letošnih pridelkov bolj in dopadljivo hvaležni, premišljajmo

I. da ves blagoslov tedaj tudi letošnjih pridelkov pride zgolj od Boga; in

II. da se moramo z lepim, keršanskim zadržanjem tega blagoslova vrednih storiti.

K temu premišljevanji prosim vas da pazno poslušajte, Bog pa naj mi podeli svoj sveti blagoslov!

I. Del.

„Kdor pičlo seje, bo tudi pičlo žel; in kdor v obilnosti seje v obilnosti bo tudi žel“, govori sv. Pavel, in pristavi smem: Kdor nič ne seje, tudi nič ne žanje, ker zemlja sama od sebe zavoljo greba naših prvih starišev drugega ne rodi, kakor osat in ternje. Zemlja mora tedaj od človeških rok biti obdelana; vsaka njiva pognojena, izorana, obsjana in pobrazdjena, drevesce izkopljeno, terta obrezovana, več pa kakor to vsa človeška pridnost napraviti ne more; rast in sad pride od Boga, kateri pravi čas dež in solnčno sjanje pošilja in vsem rečem tek in vseh daje. Sv. Pavel pravi: „Torej ni nič, kateri sadi, in nič, kateri priliva, ampak Bog je, kateri rast daje“. Gotovo se božja dobrotà in božja vsegamogočnost nikjer očitniši razodevate, kakor v rodovitnosti zemlje pri travnikih, njivah in nogradih.

1. Koga ne bodo v serce ganile besede, ktere je Jezus nar dobrotljiviši Sin nar dobrotljivšega Očeta v puščavi govoril: „Množica se mi smili; ker, glejte! tri dni so že pri meni, in nimajo kaj jesti. In ako jih lačne izpustim na njih dom, bodo omagali na potu, nekaj namreč jih je od deleč prišlo?“ Bog je do vseh dober, poln dobrote in usmiljenja; Bog ni merzlega serca, ko vidi, da ljudje, njegove stvari, nič jesti nimajo; Bog noče, da bi kdo lakote umiral; torej sad zemlje rad daje in ohrani, da imamo od česa živeti.

Ali kdo je nek tisti Gospod, h kateremu vsak dan molimo: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh?“ Tisti gospod je Bog in sicer usmiljeni Bog, kateri pa hoče, da ga ne toliko kakor Boga in Gospoda, ampak le kakor Očeta kruha prosimo. Moliti namreč moramo: „Oče naš, kateri si v nebesih!“ Zakaj pa ga moramo našega Očeta imenovati? Ker nas hoče kakor dober Oče svoje

ljube otroke prerediti. Kakor pa oče svojemu otroku, „kteri ga kruha prosi, ne da kamna namesto kruha“, tako tudi Bog noče kamnov in ledene toče nad naše polja in nograde pošiljati, ako smo njegovi dobri, ne hudobni otroci in večkrat ter ponižno molimo, „da nam sad zemlje da in ohrani“. Bog nerad šibo popada in nerad kaznuje, temveč se raje usmiljuje. Prizadevajmo si le dobri otroci dobrega nebeškega Očeta biti; potlej bomo smeli po nanku sv. Petra, prvega zmed apostoljnov, „vso svojo skerb na-nj zverniti, ker njemu je skerb za nas“. Bog skerbi za črviča v prahu, za zverino v hosti, za tičke v zraku, in ribe v vodi; koliko bolj za nas ljudi, ker smo zmed vseh stvari zunej angeljev nar imenitniša in božja podoba? Učeni Béda pravi: „Tisti, kteri ne-spametne živali preživlja, nikoli ne neha, za pametne stvari skerbeti“.

2. Je morda nebeškemu Očetu kaka težava, nas vse bogato preživljati? Kaj tacega se od vsegamogočnega Boga še misliti ne sme. Je bilo mar božjemu Sinu težavno enkrat 4, enkrat 5 tavžent ljudi v puščavi z nekterimi blebi kruha tako nasititi, da je več kruha ostalo, kakor so ga pred jedjó imeli? Kar je tukaj vsegamogočna roka božja storila, zamore vsak čas storiti; Bog nas zamore vsako leto s senom, žitnim plemenom in z vinom obdarovati.

Svet je pred Kristusovim rojstvom že 4000 let stal; po Kristusovem rojstvu je že 1870 let; od začetka sveta do zdaj je bila že 5870krat jesen; ravno tolikokrat in vsako leto je Bog zemlji dal rodovitnost; ravno tolikokrat in vsako leto je bila nova žetev in za kako veliko število ljudi je moralo za eno leto božja zemlja živeža donesti? Kdo zamore to prerajtati, ker imajo dežele in kraljestva, kterih je spet sila veliko, ne na tavžente, temoč na milijone prebivalcev? Poleg ljudi je spet brez števila veliko tičev pod nebom, rib po morju in vodah, štirnogatih in lazečih žival na zemlji in pod zemljo. Pa vse te stvari živi Bog od začetka sveta, doslej jim daje hrano vsaki dan; in po toliko daljavi časa in pri toliko brezštevilni množici jedcev še ni bila božja kašča nikdar spraznjena; rodovitnost zemlje se še nikdar ni zmanjšala, se je temveč še zvišala, kakor se ljudje in živali bolj naraščajo. Kolikor bolj globoko bi božjo neprenehano radodarnost premišljevali, toliko bolj bi nad božjo dobroto in vsegamogočnostjo stermeli in poterdovali, kar David pravi: „Vseh oči so v te, o Bog! obernjene; ti jim daješ jed prvi čas; dobrotljivo odpiráš svojo roko in vse kar živi, s svojim blagoslovom nasituješ“.

Poreče kdo: Ako je Bog tako dober in bogat, ako zamore in hoče s svojim blagoslovom vse ljudi prehranjati, od kod pa pride vboštvo in potreba, lakota in dragina? Vboštvo in potrebo,

lakoto in dragino si večidel ljudje sami napravljajo. Nekteri so leni, navajeni postopati, ne pa s potnim obrazom kruh si prislužiti; nekteri so zapravljivi, kar pridobé, hitro poženo; si omišlujejo obleko, hrano in pijačo čez svoj stan, ali pa vse zalajdrajo ali zaigrajo; nekteri pe so krivični in krivično blago nima teka; ali so skopi in od svoje obilnosti nič vbogim ne podelé in s svojo terdovratnostjo božji blagoslov zgubé. O ko bi ne bilo med nami toliko lenobe in zapravljivosti, toliko krivičnosti in lakomnosti, le malo bi vedeli tudi od vboštva in potrebe, lakote in dragine. Pa tudi takrat, kader Bog, da poskuša pravične in poboljša grešnike, slabo letino, lakoto in dragino pošlje, razodeva svojo mogočnost in dobrotljivost. Bog hoče, da bi ljudje, ki od božjega blagoslova živé, se tudi njegovega blagoslova vrednih storili. Če hočemo, da bo Bog našo voljo spomnil, moramo mi poprej njegovo voljo spopnovati. Bog prav lahko brez nas obstoji; pa brez njega še en trenutek živeti ne moremo.

II. Del.

Ko je Jezus v puščavi veliko ljudi z malo kruha nasitil, pokazal je svojo dobroto in mogočnost čudovito. Kakšni so bili pa ti ljudje, ki jih je že Zveličar svojega čudeža vrednih spoznal? Sv. Ambrož nam odgovarja: „Oni niso bili lenuhi in postopači, ki so v mestu zaostali, temoč za dobro vsi vneti ljudje, ki so Gospoda Jezusa zelo v puščavi poiskali“. Tukaj je Jezus v djanji pokazal, kar je malo poprej ne gori z besedo učil rekoč: „Ne skerbite toliko in ne gonite vedno: kaj bomo jedli, kaj bomo pili ali s čem se bomo oblačili. Po tem vsem vprašujejo neverniki, saj ve vaš nebeški Oče, da vsega tega potrebujete. Išcite tedaj narpoprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo priverženo“. Zdaj vidite, kdo so tisti, kateri se tudi v časnih rečeh božjega blagoslova vrednih storé? Tisti so, kateri pred vsem drugim božjega kraljestva in naše večno zveličanje iščejo; božja pravičnost pa obstaja v tem, da spolnujejo božje zapovedi. Tedaj moramo veliko bolj za večne, kakor za časne dari skerbeti, in božje zapovedi zvesto spolnovati, da večno življenje zaslužimo; potlej nam bo gotovo Bog posvetno hrano kakor nameček pridal.

1. „Išcite nar poprej božjega kraljestva, pa moje kraljestvo ni tega sveta“. Tako je govoril Jezus in taci misel mora vsak pravi kristijan biti. Naše oko in serce more vselej in pred vsem drugim na Boga in proti nebesom obrnjeno

biti; saj nismo za-se in samo za to zemljo, temoč za Boga in nebesa smo vstvarjeni; ne smemo toliko porajtati, če na zemlji pomanjkanje ali kako škodo terpimo, da le poleg tega nebes ne zgubimo. Torej nam velewa Sv. Pavel: „Iščite, kar je zgorej, ne kar je na zemlji“.

Napačno je in obžalovanja vredno, da se veliko kristjanov za nebesa in večne darove malo ali nič ne prizadevajo. Nekteri nič več ne molijo in zelo sv. mašo ob nedeljah in zapovedanih praznikih izpuščajo; nekteri pa še molijo in tudi v cerkev hodijo, vendar pa ne prosijo Boga, da bi pobožno živeli in srečno umerli; da bi se poboljšali in spokorili, temoč da bi Bog pravi čas dež in gorko solnce poslal, njivam in nogradom s točo, hišam z ognjem in živini z boleznijo prizanesel; prosijo za časne dobröte in odvernenje časnega zlega. Iščejo mar takšini božjega kraljestva? Ker človek ni iz zgolj duše, temoč tudi iz telesa; je pripuščeno in celo dolžnost, v časnih potrebah tudi Bogu se zročati in ga vsakdanjega kruha tudi prositi; vendar pa mora pglavitna naša molitev in skerb v to obrnjenja biti, da bi tukej Boga ljubili in po njegovih zapovedih živeli, kdaj pa k njemu v nebesa prišli. Kaj pomaga človeku polna kašča, poln hlev in hram, če je pa njegova duša prazna dobrih del in lepih čednost, pa polna grehov? „Kaj komu ves svet pomaga, ako pa dušo zgubi?“

2. Da božje kraljestvo, nebesa dosežemo, treba je tudi božjo pravičnost imeti, je treba storiti, kar je prav v božjih očeh, — je treba božje zapovedi spolnovati. „Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi“, djal je Jezus. Ako hočemo tudi v časnih rečeh božji blagoslov doseči, treba se ga je ne z molitevjo, temoč tudi s keršanskim življenjem vrednega storiti. H keršanski pravičnosti ni dosti, da kdo moli, temoč da se s božjo pomočjo hudega varuje in dobro stori. Jezus na ravnost pravi: „Ne vsak, kteri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak kteri stori voljo mojega Očeta, kteri je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo“. Kakor ne moremo brez lastnega prizadevanja v nebesa priti, tako se tudi ne smemo brez lastnega truda božjega blagoslova nadjati; Bog hoče, da si živež sami pridelujemo in pridelano pametno varujemo. Bo li Bog lenuha blagodaril, ko njegov apostelj pravi: „Kdor ne dela, naj tudi ne je.“ Bo li Bog tiste blagodaril, ki njegove dari v njegovo razžaljenje, v prevzetnost in napuh, v pijanost in požrešnost, v loternijo in prešestvo obračajo? Greh odganja, čednost pa priganja blagoslov božji k hiši.

S k l e p.

Ljubi farmani! prišli ste danes dobrotljivemu Bogu se zahvalit za vse letošnje pridelke, posebno za ljubi kruhek, katerega vam je spet letos Bog daslih bolj iz ajde kakor iz pšenice vrezal. Zapomnite si pa, kar Gospod govori: „Iščite nar poprej bežjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo priverženo“. Prav je in spodobi se, da Boga za njegov blagoslov zahvalite, ker ves blagoslov in tudi poljskih in gorskih pridelkov pride od Boga; skerbite pa posebno, da se tega blagoslova z lepim, keršanskim zadržanjem vrednih storite. Spravite od sebe, kar božji blagoslov od vas odganja, vse grehe; obžalujte pred Bogom, kar ste kdaj hudega storili. Povzdiguje svoje serce proti nebesom, za katere ste vsavarjeni; in v novič sklenite Bogu zvesto služiti in po teh njegovih zapovedih hoditi; prosite za nebeško kraljestvo in dobro vest! To bo Bogu nar ljubša zahvala in priporočilo za prihodne časne darove, katere vam bo še tako rekoč zastoj dal kakor nameček. Saj je Jezus, večna resnica, djal: „Iščite nar poprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo, kar za časen ostanek potrebujete, vam bo naverženo“. Amen.

Nastopna pridiga.

(Govoril; K. K.)

„Sv. Duh, katerega vam bo moj Oče poslal, On vas bo vse resnico učil in vas na vse spominjal, kar sem vam povedal“. Jan. 14, 26.

(Konec in sklep.)

Tako sem vam tedaj razložil moje misli in želje, ki jih imam. Od Boga k vam poslan, se hočem truditi in petiti za zveličanje vaših duš, vam hočem vročino pozemeljskega potovanja nositi pomagati, pa še bolj v tajiste presrečne tabernakelne, kjer ni ne tožbe ne solze, ne žalosti ne smerti, kjer Jezus dobri pastir svoje izvoljene ovčice iz studenca žive vode napaja. Da pa bodem jes vam k

tej neizrekljivi sreči pripomagal, zaupanje imejte do mene, kakor tudi jes na Boga zaupam. Vbogajte radi in me podpirajte po zmožnosti, pa tudi ljubezni vaše mi ne odrekajte, ker ljubezen je dopolnitev postave. In tako tedaj začnem v imenu Boga Očeta Sina in sv. Duha, v katerem je Jezus svoje aposteljne poslal kerščevati in narode učiti. Naj mi usmiljeni Bog svojo modrost pošlje iz nebes, da mi na strani stoji in dela z menoj. Naj mi ljubi Jezus, večlovečeni Sin božji, pošlje, kakor nekdaj aposteljnemu, sv. Duha da me razsveti, da svojih 7 neprecenljivih darov razlije nad menoj, da k vašemu pridu in zveličanju tukaj med vami živim in svojo službo opravljam, da, kedar pride pastir pastirjev, Jezus Kristus poklicati svojega blapca na pravico, mu vse vas veselo pripeljem rekoč: „Glej, ktere si mi zročil i. t. d. K temu naj mi pomaga preljuba rožna, devica Marija, angelj varh te naše fare, Štefan farni patron in vsi izvoljeni božji. Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Majrič Jan. je postal farni vikar v Brežah in č. g. Schneider Franc je dobil faro Kozjiverh v Brežah. — Za provizorja prideta čč. gg. Schuster Jan. v Kernskigrad in Schneider Viljelm k. Št. Miklaužu v Pernece. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Fröšl Jož. v Št. Vid, Rainer Jan. v Milstat, in Eder Jan. v Liser-ek. Vnovič postavljeni so čč. novoposvečenci gg. Elsler Karl za kaplana v Spital, Korman Franc v Rožak, Spitzer Jož. na Muto in Bauer Šim. na Radišče. — Umerla sta č. g. provizor Hobl Ant. v Kernskem gradu in A. žl. Schluderman. R. J. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Koprivnikar Jan. je dobil faro Savo; č. g. Mrak Jak. pa faro Železnike. Prestavljeni in vstavljeni so čč. gg. za kaplane: Gnjezda Štef. v Št. Juri pri Kranji, Pajer Ant. v Moravče, Kuntselj Fr. s Šempetra pri Nov. mestu v Šmarijo; Kobilec Jan. iz Stopič v Šempeter; Šlibar Greg., novoposv., v Stopiče; Skvarča Jan., novoposv., v Drago; Demšar Jan. novoposv., v Sorico; Varl Tomaž, novop., v Poljane. Č. g. Kuhelj Mat. gre za provizorja na lokalijo št. Mihel pri Žužemberku. Č. g. Steurer Juri se poda v pokoj; umrl je č. g. Albrecht Lovre kaplan v pokoju. R. J. P.

Terzaška škofija. Č. g. Janez Koman je dobil Jezuitarsko faro v Terstu. M. č. g. Janez Dukič, bivši fajmošter v Griziniani, je pa dobil faro kolegiatno v Novemgradu (Cittanuova). Č. g. Jož. Rupnik kaplan v Klancu je stopil v začasni pokoj za eno leto. Č. g. Anton Bole, začasni kurat v Valmovrazi, je dobil penzion. Umerl je č. g. Peter Toič v pokoju. R. J. P.

Odgovorni izdaj. in vred. Andr. Einspieler. — Natisnil J. & F. Leon v Celovcu.